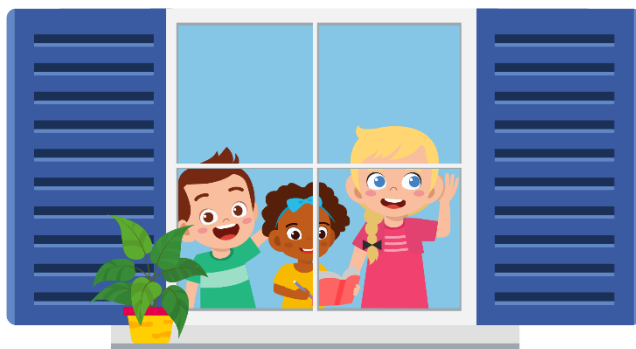

PEDAGOGISCH
BELEIDSPLAN

Kindcentrum

Het Venster

INHOUDSOPGAVE

1.	INLEIDING	3
2.	VISIE EN MISSIE	4
2.1	Onze visie	4
2.2	Onze missie	4
3.	PEDAGOGISCHE HOOFDDOELEN	5
3.1	De zorg voor fysieke en emotionele veiligheid	5
3.2	Gelegenheid tot het ontwikkelen van persoonlijke competenties	11
3.3	Gelegenheid tot het ontwikkelen van sociale competenties	12
3.4	Waarden, normen en cultuur	13
3.5	Samenwerken met ouders	13
4	PEDAGOGISCHE KWALITEIT	15
4.1	Pedagogische ontwikkeling en reflectie	15
4.2	Pedagogische kwaliteit en professionalisering	15
4.3	Observeren	17
4.4	Vierogenprincipe	18
5.	RANDVOORWAARDEN	20
5.1	Groepsindeling en ruimtes van de opvang	20
5.2	Samenstelling teams kindcentrum	21
5.3	Pedagogische randvoorwaarden 0- tot 7-jarigen	22
5.5	Pedagogische randvoorwaarden BSO	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
5.6	Voor- en vroegschoolse educatie (VVE)	23
5.7	Bijzonderheden in ontwikkeling of andere problemen signaleren	29
5.8	Pedagogische randvoorwaarden BSO	31
5.9	Voedingsbeleid	32
5.10	Open deuren kindcentra	34
5.11	Social media	34
6.	LOCATIEBESCHRIJVING	34
	AANGEPAST:	37

1. INLEIDING

Goede kinderopvang en goed onderwijs leveren een belangrijke bijdrage aan de ontwikkeling van kinderen en daarmee aan die van de maatschappij. Samen spelen, ontdekken, grenzen leren kennen en je gewaardeerd voelen zijn basisbehoeftes van ieder kind. Bij Het Venster staan deze basisbehoeftes centraal

GOO opvang en onderwijs (hierna: GOO) biedt een uitdagende omgeving die leuk en goed is voor kinderen en waar ze individuele ontwikkelingskansen krijgen. Onze kinderopvang richt zich op kinderen van 0 tot 13 jaar.

De opvang in groepen vindt plaats in kinderdagverblijven, peutergroepen en op de buitenschoolse opvang (BSO).

Een pedagogisch beleid beschrijft de pedagogische doelen, deze doelen zijn gerelateerd aan de visie op opvoeding. De pedagogische doelen zijn in de wet beschreven en gebaseerd op de doelen van Marianne Riksen-Walraven. Ze bepalen het handelen van de medewerkers. Geen vrijblijvendheid, maar eenduidigheid en herkenbaarheid. Het pedagogisch beleid maakt duidelijk wat van ons verwacht mag worden.

In dit pedagogisch beleid vindt u onze visie en missie. De pedagogische hoofddoelen, zoals uitgewerkt in de Wet kinderopvang, sluiten hier naadloos op aan. Dit plan laat zien hoe we op het gebied van pedagogiek met elkaar in ontwikkeling zijn en welke randvoorwaarden hiervoor aanwezig zijn.

Naast dit overkoepelend pedagogisch beleid, heeft elke locatie van GOO een eigen pedagogisch beleidsplan. Hierin lezen ouders en medewerkers op welke manier het beleid in de praktijk wordt vormgegeven.

Het pedagogisch beleid wordt elke vijf jaar geëvalueerd en herzien.

Tot slot:

- Waar we 'ouders' schrijven, bedoelen we ouders/verzorgers.

Op locatie Het Venster bieden wij op maandag-, dinsdag-, donderdag- en vrijdagochtend peuteropvang.

Sinds 1 juni 2023 bieden wij op maandag tot en met vrijdag VSO en BSO. Voorheen was het aanbod beperkt tot BSO op maandag- dinsdag- en donderdagmiddag.

Het pedagogisch werkplan is terug te vinden voor ouders in het ouderportaal KONNECT.

2. VISIE EN MISSIE

2.1 Onze visie

Inclusief denken en doen

Bij inclusief denken en doen gaat het erom dat in alle aspecten van de samenleving rekening wordt gehouden met alle mensen. Als we dit vertalen naar GOO, betekent dit dat alle kinderen welkom zijn op onze kindcentra, ongeacht hun ondersteuningsvraag. Ouders en begeleiders bekijken samen welke ondersteuning nodig en mogelijk is. Het streven is om de ondersteuning zo dicht mogelijk bij het kind en het liefst in de eigen wijk te organiseren. Het doel is immers om het kind deel te laten uitmaken van zijn of haar directe leefomgeving, in alle opzichten. We onderkennen dat in extreme gevallen handelingsverlegenheid kan ontstaan, waardoor we de oplossingen voor de juiste ondersteuning van het kind buiten onze eigen organisatie moeten zoeken.

GOO gelooft in een wereld waarin mensen hun talenten ontwikkelen en daarmee een waardevolle bijdrage leveren aan de samenleving van vandaag en morgen. Een samenleving waarin kinderen wereldburgers zijn en waarbij levenslang leren een vanzelfsprekendheid is. **De kinderen hebben niet de toekomst, ze zijn de toekomst!** Inclusief denken gaat ervan uit dat welzijn, succes en resultaten niet verkregen kunnen worden ten koste van de ander of zonder de ander. Daarom betrekken wij de ander in onze vraag/oplossing, met de bedoeling dat ieder er duurzaam beter van wordt. Dat betekent dat we focussen op samenwerking, op alle niveaus.

Organisatie en aansturing

Kindcentrum Het Venster staat onder leiding van één verantwoordelijke kindcentrumleider. Om tot een goed functionerende organisatie te komen, worden deze verantwoordelijken door één bestuur aangestuurd. Zo ontstaat een integrale aansturing van het aanbod.

GOO is een lerende organisatie. Wij richten ons op de ontwikkeling van medewerkers en de ontwikkeling van de organisatie als geheel.

2.2 Onze missie

GOO wil kinderen van 0 tot 13 jaar hun talenten laten ontwikkelen en ze begeleiden in hun groei tot zelfbewuste en verantwoordelijke wereldburgers die, in balans met zichzelf en hun omgeving, in een steeds veranderende wereld willen blijven leren. We hebben de ambitie om te gaan voor de beste ontwikkeling, opvoeding, opvang, ondersteuning en het beste onderwijs en ouderbetrokkenheid.

Bij GOO ligt de focus op het integraal aanbieden van onderwijs en opvang. Dat betekent dat wij ook een rol hebben in de opvoeding van kinderen. Deze komt niet alleen tot uiting in praktische zaken, maar ook in de manier waarop we met kinderen omgaan.

Vanuit onze visie en waarden sporen we kinderen aan om zich te ontwikkelen. Daarbij werken we vanuit de overtuiging dat ieder kind van nature leergierig is.

3. PEDAGOGISCHE HOOFDDOELEN

Het overkoepelend pedagogisch beleid van GOO benoemt vijf pedagogische hoofddoelen. In dit hoofdstuk vertalen we deze naar onze dagelijkse praktijk.

De hoofddoelen zijn:

- 3.1 De zorg voor fysieke en emotionele veiligheid.
- 3.2 Gelegenheid tot het ontwikkelen van persoonlijke competenties.
- 3.3 Gelegenheid tot het ontwikkelen van sociale competenties.
- 3.4 Waarden en normen; onze cultuur.
- 3.5 Samenwerken met ouders.

3.1 De zorg voor fysieke en emotionele veiligheid

Het bieden van een gevoel van veiligheid is de meest basale pedagogische doelstelling voor alle vormen van opvang en onderwijs. Het draagt bij aan het welbevinden van de kinderen en het maakt het mogelijk om andere pedagogische doelstellingen te realiseren. Als kinderen zich goed voelen, kunnen ze groeien en zich ontwikkelen. Drie aspecten bepalen de emotionele veiligheid en het welbevinden van jonge kinderen:

1. Goede en vertrouwde relaties.
2. Structuur en voorspelbaarheid.
3. Een gezonde omgeving en voldoen aan basisbehoeftes.

Hieronder staat per aspect hoe wij hier invulling aan geven.

1. Goede en vertrouwde relaties

Wennen

Peuteropvang

Tijdens de wenperiode wordt er een basis gelegd voor de vertrouwensrelatie tussen pedagogisch medewerker en kind, en pedagogisch medewerker en ouder. Deze wenperiode begint met een intakegesprek. Dit gesprek wordt gevoerd door een pedagogisch medewerker die op de dag(en) werkt waarop een kind naar de opvang komt. Tijdens het intakegesprek legt de pedagogisch medewerker het reilen en zeilen van de groep uit en wordt de pedagogische aanpak die op de opvang en thuis gehanteerd wordt met elkaar besproken. Daarbij worden ook kind specifieke kenmerken en behoeften besproken en de wenmomenten voor de wenperiode gepland.

Voor dat een kind start op de peuteropvang wordt er 1 wenmoment gepland. Het kind kan dan meedoen aan de kringactiviteit en als de andere peuters naar huis zijn kan het in alle rust de groepsruimte verkennen en de verschillende speelmogelijkheden ontdekken.

BSO

De wenperiode voor de BSO bestaat uit 2 wenmomenten met een duur van 2 tot 3 uurtjes. De wenmomenten worden in overleg met ouders gepland op een middag dat het kind daadwerkelijk naar de BSO gaat komen.

Als een kind dat op de BSO start doorstroomt vanuit een dagopvang van GOO kan ervoor gekozen worden om het wenmoment tijdens de dagopvang uren plaats te laten vinden. In dat geval wordt het kind rond drie uur naar de BSO gebracht door de pedagogisch medewerker van het dagverblijf en kan het kind eventueel worden opgehaald door de ouder bij de BSO.

De wenmomenten zijn bedoeld om de overgang naar de opvang zo soepel mogelijk te laten verlopen. Het wennen is een service en begint ongeveer twee weken voor de startdatum van de opvang. In geval van een spoedplaatsing zal dit niet altijd mogelijk zijn. Na +/- drie maanden is er een evaluatiemoment met de ouders.

Een vaste stamgroep

De peuters van de peuteropvang komen op 2 dagdelen over 4 dagen verdeeld en zitten in een groep van maximaal 16 kinderen. Kinderen met een VVE-indicatie komen 4 dagdelen naar de peuteropvang. Bij hoge uitzondering komen

kinderen 1 dagdeel naar de peuteropvang.

Kinderen van de BSO zitten in een verticale groep, dat wil zeggen dat de stamgroep bestaat uit kinderen van verschillende leeftijden. De stamgroep van de BSO bestaat uit kinderen van verschillende leeftijden, De stamgroep van de BSO bestaat uit maximaal 23 kinderen. Op dinsdag en donderdag is er een tweede stamgroep voor maximaal 12 kinderen.

In een verticale groep leren kinderen van verschillende leeftijden met elkaar te spelen en elkaar te respecteren, ze leren wederzijds hulp te bieden en hulp te krijgen en ze leren sociale verantwoordelijkheden.

Inzet personeel

Vaste, vertrouwde pedagogisch medewerkers

In onze stamgroep werken vaste, vertrouwde pedagogisch medewerkers. Zij werken zoveel mogelijk op vaste dagen en op vaste tijden.

Een vaste pedagogisch medewerker biedt sociaal-emotionele veiligheid aan een kind. Zij weet hoe een kind zich ontwikkelt, waar het gestrest van raakt en weet waar het kind behoefte aan heeft. Bij de peuteropvang werken twee vaste pedagogisch medewerkers. Bij de BSO werken vier vaste pedagogisch medewerkers.

BKR-berekening op kindcentrum niveau (BSO)

Binnen de kinderopvang werken we met een vaste beroepskracht-kind ratio (BKR). De beroepskracht-kindratio (BKR) in de kinderopvang is een wettelijk vastgestelde norm die bepaalt hoeveel kinderen er maximaal per beroepskracht aanwezig mogen zijn op een groep. Vanaf 1 juli 2024 is het verplicht om het minimum aantal in te zetten pedagogisch medewerkers op het niveau van kindcentrum te berekenen en niet meer op groepsniveau. Hierdoor komt er meer ruimte om groepen in te delen op basis van de behoefte en ontwikkeling van kinderen. Een groep mag maximaal 30 kinderen tellen.

Op kindcentrum Het Venster werken we met 1 basisgroep. De basisgroep van een kind is de groep zoals het kind is ingedeeld in Konnect en waar het kind de dag opstart

BSO Het Venster is een groep met kinderen in de leeftijd van 4 t/m 13 jaar. Deze groep bestaat uit maximaal 23 kinderen.

Bij de BSO zorgen we voor een aanbod dat past bij de ontwikkeling van de kinderen. De mate van begeleiding tijdens BSO- uren en het activiteitenaanbod is afhankelijk van de leeftijd, de interesse, het talent en de individuele behoeften van de kinderen. Het bieden van een emotionele veilige omgeving is essentieel voor de ontwikkeling van kinderen. Bij de BSO bieden wij een activiteitenprogramma aan. Dagelijks worden er één, twee of meer activiteiten aangeboden. Kinderen mogen zelf kiezen, in overleg met pedagogisch medewerker, bij de start van de bso, waar ze aan willen deelnemen. Ze kunnen ook kiezen voor vrij- spel.

Kindcentrum overstijgende opvang

GOO Opvang B.V. heeft om verschillende redenen de keuze gemaakt om kindcentrum- overstijgende opvang aan te bieden in de vakantieperioden. We vinden het belangrijk om kinderen te begeleiden, te stimuleren en te inspireren in een veilige en avontuurlijke omgeving, waarin samen ontdekken en ontwikkelen centraal staat.

Wij zien het aanbod van kindcentrum- overstijgende opvang als een toegevoegde waarde voor de ontwikkeling van de kinderen, maar ook voor de medewerkers.

- Zo zijn er meer leeftijdsgenootjes om mee te spelen voor de kinderen op kleinere locaties.
- Zo kunnen we een uitgebreider activiteitenaanbod aanbieden, afgestemd op leeftijd, zodat we het speelplezier vergroten;
- Zo kunnen we het vier-ogen-principe en achterwacht beter oplossen.;
- Zo vergroten we de veiligheid en het werkplezier voor onze medewerkers: ze staan niet meer alleen op de groep maar samen met een collega;
- Zo kunnen we het verloop van onze medewerkers beter verdelen, wat zorgt voor meer stabiliteit en kwaliteit in de groepen.

Welbevinden kinderen

Wij vinden het welzijn en de veiligheid van onze kinderen erg belangrijk, daarom vindt bij ons de kindcentrum-overstijgende opvang altijd plaats bij dezelfde locatie. Kinderen van locatie A gaan altijd naar locatie B, maar nooit naar locatie C. De ouders worden tijdens een rondleiding geïnformeerd over de kindcentrum-overstijgende opvang en wanneer zij het contract ontvangen en afsluiten.

De (adjunct) kindcentrumleiders en pedagogisch medewerkers van de locaties waar kindcentrum-overstijgende opvang wordt aangeboden zullen ruim van tevoren voorbereidingen met elkaar treffen over belangrijke zaken rondom kindcentrum-overstijgende opvang, zoals:

- Welke kinderen in welke groep komen;
- Zijn er bijzonderheden met betrekking tot specifieke kinderen en moeten we daarvoor extra voorbereidingen treffen?
- De roostering van de pedagogisch medewerkers, waarbij we de wetgeving in acht nemen en rekening houden met vertrouwde gezichten op de groepen.
- De invulling van het aanbod Vakantieplezier;

Kindcentrum-overstijgende opvang kindcentrum Het Venster en kindcentrum Berglaren

De kinderen van kindcentrum Het Venster en kindcentrum Berglaren maken in de vakantieperioden tijdens de realisatie nieuwbouw KC Berglaren gebruik van opvang bij Kindcentrum Het Venster in Gemert met 2 stamgroepen.

In de vakantieperioden werken de vaste gezichten van Kindcentrum Berglaren ook bij kindcentrum Het Venster. Zo creëren we voor alle kinderen een emotioneel veilige omgeving, waarbij we zoveel mogelijk werken met vertrouwde gezichten.

3 uursregeling

De BSO mag, tijdens schoolvakantiedagen, per dag 3 uur afwijken van het BKR. Dit betekent dat er aan het begin en eind van de dag en tijdens de middagpauze minder pedagogisch medewerkers aanwezig zijn op de groep dan de rest van de dag.

Gedurende de schoolweken mag op de BSO groepen een half uur worden afgeweken van het BKR. In de praktijk betekent dit dat er tussen 17.30 uur en 18.00 uur minder pedagogisch medewerkers aanwezig kunnen zijn op de BSO dan de rest van de middag. Van 14.30 uur tot 17.30 uur wordt dus niet afgeweken van het BKR. Bij de peutergroep wordt er niet afgeweken van de beroepskracht-kind-ratio.

Stagiaires en pedagogisch medewerker in opleiding

Naast gediplomeerde pedagogisch medewerkers kunnen er ook stagiaires of pedagogisch medewerkers in ontwikkeling werkzaam zijn op de groep. Zij maken deel uit van het team en worden begeleid door gediplomeerde medewerkers; de stagebegeleiders.

Stagiaires worden enkel boventallig ingezet. Voor pedagogisch medewerkers in opleiding geldt dat niet. Zij kunnen als volwaardig pedagogisch medewerker ingezet worden, maar wel altijd naast een gekwalificeerde pedagogisch medewerker.

De stagiaire of pedagogisch medewerker in opleiding heeft een gelijkwaardige omgang met collega's. Om ook echt iets te kunnen leren, krijgen zij ook de nodige verantwoordelijkheden toebedeeld en mogen zij onder toezien van een gekwalificeerd pedagogisch medewerker in principe alle voorkomende werkzaamheden uitvoeren, passend bij het opleidingsniveau. Een uitzondering hierop is het verstrekken van medicijnen of het temperatuur van kinderen.

Stagiaires en pedagogisch medewerkers in ontwikkeling dragen geen eindverantwoordelijkheid over de kinderen. Een stagiaire of pedagogisch medewerker in ontwikkeling mag daarom nooit alleen op de groep staan.

Van stagiaires en pedagogisch medewerkers in ontwikkeling wordt verwacht dat zij net als het vaste personeel werken volgens de voor hen geldende richtlijnen die vastgelegd zijn in o.a. de huisregels, gedragscode, het pedagogisch beleid en het pedagogisch werkplan.

Facilitaire ondersteuning

Op de groep worden de pedagogisch medewerkers ondersteund door facilitaire medewerkers. Zo worden de ruimtes buiten openingstijden schoongemaakt door medewerkers van een schoonmaakbedrijf en ook klussen, zoals

bijvoorbeeld technisch onderhoud en tuinonderhoud, worden uitbesteed. Hierdoor hebben de pedagogisch medewerkers de handen echt vrij voor de kinderen.

Achterwachting

Als er maar 1 pedagogisch medewerker aanwezig is in het gebouw, bijvoorbeeld bij opening of sluiting van het kindcentrum, dan is er een achterwacht geregeld. Een achterwacht is een volwassen persoon waarmee de afspraak gemaakt is dat deze inzetbaar is in het geval van noodsituaties. De achterwacht is als volgt geregeld: Zolang er collega's van onderwijs aanwezig zijn, zijn zij achterwacht. Als de laatste collega van onderwijs het gebouw verlaat, wordt dit door deze persoon gemeld bij de pedagogisch medewerker die dan nog alleen in het gebouw aanwezig is. Vanaf dat moment, als er geen achterwacht meer aanwezig is in het gebouw, is de teamleider het kindcentrum achterwacht. Deze personen kunnen binnen 12 minuten aanwezig zijn. In noodgevallen wordt altijd 112 gebeld.

Aanwezigheid Kinder-EHBO'er en Bhv'er

Dagelijks is er tijdens de openingsuren minimaal 1 volwassene aanwezig met een geldig certificaat Kinder-EHBO en BHV. De betreffende medewerkers volgen jaarlijks een herhalingscursus, zodat zij voldoende competent blijven in het uitvoeren van de EHBO en BHV taken. Zij controleren een aantal keer per jaar het ontruimingsplan, voeren minimaal een keer per jaar een ontruimingsoefening uit en brengen verbeteringen aan daar waar nodig.

Inzet personeel bij ruilen en extra opvang

Ouders hebben jaarlijks een aantal ruildagen. Dat zijn dagen die ze niet gebruiken en op een ander moment kunnen 'verzilveren'. Voor deze service zetten we geen extra personeel in, het kan dus alleen als er plek is op de groep. Een ruildag aanvragen kan twee weken vóór de gewenste ruildag bij de pedagogisch medewerker. Het gebruik van een ruildag is een service, er kunnen geen rechten aan worden ontleend. Extra opvang aanvragen is ook mogelijk. Hier wordt wel extra personeel voor ingezet. In de ouderapp KONNECT wordt bijgehouden welke dagdelen het kind afwezig was, bijvoorbeeld bij ziekte, vakantie of feestdagen. De ouders vragen zelf via KONNECT het ouderportaal een extra dag of ruildag aan.

Elk kind heeft een mentor

Elk kind krijgt bij ons een mentor. Tijdens het intakegesprek wordt aan ouders en kind kenbaar gemaakt wie de mentor van het kind is, dit wordt ook op het intakeformulier ingevuld. Dit is een vaste pedagogisch medewerker van de groep. De mentor is de gesprekspartner van ouders tijdens het intakegesprek, evaluatiegesprek en bij de jaarlijkse gesprekken waar de ontwikkeling van het kind besproken wordt. De mentor volgt mentorkinderen op de voet, bespreekt de ontwikkeling van het kind met ouders, vraagt (indien nodig) informatie op bij collega's en is het eerste aanspreekpunt voor ouders. Als het kind doorstroomt naar de basisschool draagt de mentor het kind dossier over aan de school en eventueel aan de BSO. Dat gebeurt via een warme overdracht - dus persoonlijk - en alleen met toestemming van de ouders.

Bij afwezigheid van de mentor is een andere pedagogisch medewerker het aanspreekpunt. De mentor zorgt dat collega's op de groep op de hoogte zijn van eventuele afspraken. Hiervoor gebruiken wij onder meer logboeken en groepsoverleggen.

2. Structuur en voorspelbaarheid

Zowel op de peuteropvang als bij de BSO is sprake van een vast ritme. Het geeft kinderen houvast als ze weten wat er staat te gebeuren. De dagindeling biedt voldoende ruimte en afwisseling om aan allerlei behoeftes van kinderen te kunnen voldoen, zoals rust en beweging.

Een dag op de peuteropvang Het Venster ziet er globaal als volgt uit;

<i>Tijd</i>	<i>Activiteit</i>
8.20 uur	<i>De ouders van de peuteropvang brengen hun kinderen naar binnen. Er is tijd voor een overdracht met de ouders</i>
8.30-9.00 uur	<i>De kinderen kunnen een eigen keuze maken in spel, daarna samen opruimen en gaan we verder met de kring.</i>
9.00-9.25 uur	<i>We openen de dag in de kring, waarbij elk kind een eigen krukje heeft waar het op gaat zitten. De pedagogisch medewerker zit op een lage stoel of op de bank. Raai de Kraai is ook altijd bij de opening aanwezig. We heten hem alle welkom en vertellen wat we gaan doen vandaag. En zingen samen het openingsliedje. Ook wordt er een kringactiviteit gedaan. Dit kan een boekje lezen zijn of een activiteit met betrekking tot het thema.</i>
9.25-10.15 uur	<i>Er wordt een activiteit aangeboden binnen het thema en er wordt gespeeld in de hoeken. De VVE kinderen krijgen extra aandacht tijdens het spelen, herhaling van gesprekjes of woorden. Hierna ruimen we samen op.</i>
10.15-10.45 uur	<i>We eten samen aan tafel fruit. We zingen liedjes en praten over wat de kinderen gedaan hebben. Kinderen die zindelijk zijn gaan naar de wc de overige peuters worden verschoond</i>
10.45-11.00 uur	<i>De kinderen worden verschoond of gaan naar het toilet</i>
11.00-11.30 uur	<i>We gaan gezamenlijk met de kleutergroepen buiten spelen.</i>
11.30-12.10 uur	<i>De tafel wordt de tafel gedekt en de peuters gaan zoveel mogelijk zelf hun boterham smeren. We wachten tot iedereen klaar is met smeren en zingen voordat we gaan eten samen 'Smakelijk eten'. De kinderen mogen kiezen uit thee, water of melk tijdens de lunch. Na de lunch worden de monden en handen schoongemaakt met een washand. Kinderen die zindelijk zijn gaan naar de toilet en de anderen worden gestimuleerd om naar het toilet te gaan of worden verschoond. Er wordt gestofzuigd en gedweild.</i>
12.10-12.25 uur	<i>In de kring een verhaaltje, VVE-activiteit of herhalen van de woorden.</i>
12.30 uur	<i>De kinderen doen de jasjes aan en tassen worden gepakt de dag wordt afgesloten. En de kinderen worden naar buiten gebracht door de pedagogisch medewerker de ouders krijgen buiten de overdracht van hun kind.</i>

Een dag op BSO Het Venster

Tijd	Activiteit
7.00-8.30 uur	<i>Kinderen met vervroegde opvang worden gebracht bij de VSO -opvang</i>
8.10-8.30 uur	<i>Kinderen worden naar de scholen gebracht en in de klassen nog nagecheckt of ze daadwerkelijk in de klas zitten. Op schooldagen worden kinderen door de medewerkers tijdig naar school gebracht</i>
7.30-9.30 uur 7.30-9.30 uur	<i>Kinderen met voorschoolse opvang (evt. vakantieopvang) worden door hun ouders/verzorgers gebracht bij de VSO-groep. Er is ruimte en gelegenheid voor een overdrachtsgesprek met de ouders. Tijdens een studiedag worden de kinderen vanaf 8.30 gebracht. Behalve de kinderen die deze ochtend op contract een VSO-ochtend hebben. Zij kunnen wel gebracht worden binnen het VSO contract.</i>
9.00-9.30 uur	<i>Tijdens studiedagen gaan we nog lekker even spelen en rond 9.15 gaan we samen opruimen.</i>
9.30-10.00	<i>Tijdens studiedagen nemen het dagprogramma door met de kinderen. We eten samen fruit en drinken een bekertje appelsap/ranja.</i>
10.00-10.45	<i>Tijdens studiedagen gaan de kinderen na het fruit eten een half uurtje buiten spelen. (soms langer, naar wens en behoeftes)</i>
10.45-11.30	<i>Kinderen zijn vrij om te kiezen. Ze mogen lekker vrij spelen. De oudere kinderen (8+) mogen zelfstandig in een klein groepje op het schoolplein spelen. Soms maken we een uitstapje in de buurt. Computeren en gamen behoren zeker ook tot de mogelijkheden, echter met duidelijke limieten. (maximaal 20 minuten)</i>
11.30-12.30	<i>Binnen deze tijd wordt er gezamenlijk geluncht.</i>
12.30-13.00	<i>Tijdens vakantiedagen worden tussen 12.30-13.00 uur kinderen die een halve dag komen gebracht of gehaald.</i>
13.00-15.00	<i>Na de lunch gaan de kinderen vrij spelen. Rond 14.00 uur drinken we eerst wat ranja of water. (Tijdens studie- en vakantiedagen)</i>
14.30-15.00	<i>De kinderen worden door onze medewerkers opgehaald/ de kinderen komen vanuit school zelfstandig naar de BSO. In vakanties starten we na 14.00 uur met een activiteit of we maken een uitstapje.</i>
15.15-16.00	<i>We gaan samen fruit eten en wat drinken.</i>
16.00-16.30	<i>In schoolweken bieden we dagelijks om 16.00 uur een activiteiten aan passend binnen het thema. Kinderen zijn vrij om te kiezen of zij aan de activiteit mee willen doen. Ze mogen ook lekker vrij spelen en de oudere kinderen mogen zelfstandig in een klein groepje op het schoolplein spelen. Computeren behoort zeker ook tot de mogelijkheden, echter met duidelijke limieten. Bij mooi weer passen we onze activiteiten aan en doen we deze buiten. Maar we geven de voorkeur aan lekker buiten spelen en buiten zijn.</i>
16.30-18.30	<i>Ouders/ verzorgers komen de kinderen in de stamgroep weer ophalen. Er is ruimte en gelegenheid voor een overdracht. Ondertussen wordt er in hoeken divers spel materiaal aangeboden of spelen we een spelletje aan tafel.</i>

3. Een gezonde omgeving en voldoen aan basisbehoeftes

In een goed ingerichte ruimte kunnen kinderen zonder belemmering spelen, ontdekken en gezellig of rustig samen of alleen zijn. Voor onze medewerkers is het bovendien fijn om in een plezierige en efficiënte omgeving te werken. Zowel onze binnen- als buitenruimtes voldoen aan hoge veiligheidseisen. In alle ruimtes zijn de juiste hygiënische maatregelen getroffen. Aandacht voor de gezonde ontwikkeling van de kinderen uit zich onder meer in een goed binnenklimaat (zoals schone lucht en een goede temperatuurregeling) en toegankelijke en aantrekkelijke buitenspeelmogelijkheden.

Jonge kinderen zijn heel gevoelig voor de omgeving waarin ze verkeren. Ouders beoordelen een groep in eerste instantie ook op het uiterlijk van het gebouw en de sfeer in de groep. Ouders en kinderen willen zich welkom en thuis voelen. Mede daarom hangen we foto's en knutselwerkjes van de kinderen op.

Bij een gezonde ontwikkeling hoort ook ruimte om te leren en spelen. Daarom wordt steeds een balans gezocht tussen de noodzakelijke veiligheid en de al even noodzakelijke uitdaging. Kinderen leren binnen en buiten om te gaan met risico's die ze aankunnen. Iedere locatie heeft een beleidsplan Veiligheid en Gezondheid, dat inzichtelijk maakt hoe we op de locatie werken. Doel is de kinderen en medewerkers een zo veilig en gezond mogelijke werk-, speel- en leefomgeving te bieden, waarbij kinderen beschermd worden tegen risico's met ernstige gevolgen en leren omgaan met kleine risico's. Jaarlijks wordt deze omgeving gecontroleerd door de GGD.

3.2 Gelegenheid tot het ontwikkelen van persoonlijke competenties

Ontwikkelen en leren lijken bij jonge kinderen vanzelf te gaan. Kinderen gaan uitdagingen aan, doen elkaar na en willen hun successen delen. Ze worden geboren met een enorm vermogen en een enorme motivatie om te leren en ze ontwikkelen zich in interactie met hun sociale omgeving. Ouders en medewerkers hebben een grote invloed op die ontwikkeling. Ze voeden op en begeleiden de ontwikkeling en het leren.

Voor- en vroegschoolse educatie (VVE) draagt bij aan het voorkómen en bestrijden van achterstanden. In de dagopvang, bij de peuteropvang en in de onderbouw werken wij met een VVE-programma. Medewerkers zijn geschoold om hier op een goede en verantwoorde manier invulling aan te geven. Op een speelse manier worden kinderen uitgedaagd om met en van elkaar te leren.

Op de BSO kunnen kinderen deelnemen aan het GOO For Fun/ Doenkids-aanbod. Dit bevat een breed scala aan activiteiten waarbij kinderen worden geprikkeld om mee te doen. Plezier en ontwikkeling gaan hierbij hand in hand.

Kinderen zijn trots op wat zij al kunnen; ze willen dit laten zien en delen. Hieronder hebben we belangrijke competenties vertaald naar de woorden van de kinderen.

“Kijk, ik mag er zijn” (emotionele competenties)

Het gevoel er te mogen zijn en op anderen te kunnen vertrouwen ontstaat in relatie met andere mensen. Het is belangrijk dat kinderen zich welkom voelen in de groep. We geven ze dit gevoel door een sfeer te creëren waarin gezelligheid, spontaniteit en waardering voorop staan. Als kinderen ongewenst gedrag vertonen, worden ze hier altijd op aangesproken. We spreken ze aan op hun gedrag; niet op hun persoon. Naarmate kinderen ouder worden is er vaak meer behoefte om nieuwe dingen uit te proberen en de risico's te ervaren. Het opdoen van succeservaringen én minder goede ervaringen, en daarop reflecteren geeft kinderen meer inzicht in wie ze zijn en wat ze doen of kunnen.

“Kijk, ik kan het zelf” (motorisch-zintuiglijke competenties)

Jonge kinderen hebben een aangeboren drang om dingen zelf te doen. Eerst binnen de veiligheid van de relatie met de pedagogisch medewerker, later meer zelfstandig. Binnen onze kindcentra hebben kinderen voldoende materiaal en ruimte om op allerlei manieren de motoriek te oefenen. We bieden ze steeds nieuwe dingen of situaties aan die prikkelen, laten ze die ervaren en begeleiden ze hierbij.

“Kijk, ik voel, denk en ontdek” (cognitieve competenties)

Jonge kinderen willen hun wereld snappen en gaan daarom op onderzoek uit. Ze willen woorden leren kennen, zoeken naar verbanden, gebruiken hun zintuigen en leren emoties en bedoelingen begrijpen en benoemen. We hebben oog voor de verschillende ontwikkelingsfasen waarin kinderen zich bevinden en houden rekening met de bijzonderheden van ieder kind. Kinderen leren op verschillende manieren hun mogelijkheden kennen. Door veel variatie in spel en speelgoed kunnen kinderen zich vanuit hun eigen interesse ontwikkelen. Wij stimuleren en motiveren ze hierbij. Overleg met ouders is daarbij belangrijk.

Oudere kinderen stimuleren wij om zelf activiteiten te bedenken die bij de belangstelling en mogelijkheden van het kind passen. We streven ernaar om kinderen hun eigen keuzes te laten maken en tegelijkertijd willen we ze met plezier laten deelnemen aan groepsactiviteiten. Plezier en interactie staan hierbij voorop.

“Luister, ik kan het zelf zeggen” (taal- en communicatieve competenties)

Al van jongs af aan kunnen kinderen kenbaar maken wat ze willen. In eerste instantie door geluidjes te maken of oogcontact te zoeken, later komt daar taal bij. Kinderen ontwikkelen onder andere de volgende competenties: praten met woorden, beurt nemen en geven, luisteren naar een verhaal en vertellen wat het voelt, wil of heeft meegemaakt. We reageren op geluiden of woorden van kinderen en laten ze reageren op ons. Ook al begrijpen jonge kinderen de woorden nog niet, de intonatie van de stem maakt de bedoeling duidelijk. Het benoemen van alles wat we doen zorgt ervoor dat kinderen veel taal horen en datgene wat ze horen kunnen imiteren en onthouden. We zingen veel, lezen voor uit boeken en vertellen. We stimuleren het zelf praten en als de uitspraak niet goed is zeggen we het woord op de juiste manier. We leren kinderen naar elkaar te luisteren en aandacht op te brengen voor wat een ander wil vertellen en laten ze merken dat we begrijpen wat ze bedoelen. Oudere kinderen krijgen volop de gelegenheid om een-op-een of in een groepje te communiceren.

“Ik kan dansen, zingen en iets maken” (expressieve en beeldende competenties)

Ritmes, bewegen, zingen en de neiging om zich uit te drukken behoren tot de natuur van de mens. Met verschillend materiaal en gevarieerde activiteiten laten we kinderen ontdekken en iets doen of maken. Door goed te kijken en luisteren naar het kind, zien we waar zijn of haar creatieve behoefte ligt en kunnen we daarop inspelen. Het gaat hierbij niet om het eindproduct, maar vooral om het creatieve proces.

3.3 Gelegenheid tot het ontwikkelen van sociale competenties

“Kijk, we doen het samen” (sociale competenties)

Ook de sociale competenties ontwikkelen zich in relatie met andere mensen. Bijvoorbeeld het gevoel van erbij horen, anderen aanvoelen en rekening houden met elkaars gevoelens, samen spelen en hulp vragen en ontvangen.

Sociale competenties omvatten een heel scala aan kennis en vaardigheden: jezelf kunnen verplaatsen in een ander, kunnen communiceren, samenwerken, anderen helpen, conflicten voorkomen en oplossen, en het ontwikkelen van sociale verantwoordelijkheid. Door samen te zijn kunnen kinderen van elkaar leren en ervaren hoe anderen reageren en bijvoorbeeld emoties uiten. Zo leren ze rekening houden met elkaar en ook opkomen voor zichzelf. Zelfrespect leidt tot het kunnen respecteren van anderen. We nemen de emoties van elk kind serieus, ook als het kind deze gevoelens nog niet kan verwoorden.

Kinderen hebben een aangeboren gerichtheid op anderen. Al snel na de geboorte zijn er interacties tussen kind en verzorger. Het kind richt zich op de pedagogisch medewerker die responsief is, oftewel reactie geeft, en hierdoor ontstaat hechting. Vooral in het eerste levensjaar is het een-op-een contact met de responsieve verzorger erg belangrijk. Communicatie is vanaf het eerste moment een middel om informatie te verwerven en betekenis te geven en daarmee de belangrijkste sleutel tot cognitieve ontwikkeling. Echte gesprekken met kinderen zijn dus belangrijk in de ontwikkeling van sociale competenties.

Kinderen zitten in het kindcentrum in een groep met leeftijdsgenoten. Als zij positieve ervaringen opdoen in de interactie met andere kinderen, bevordert dit hun sociale competenties. Negatieve ervaringen verhogen het risico op ontwikkeling van agressiviteit en sociale teruggetrokkenheid. De pedagogisch medewerker speelt hierin een cruciale

rol en heeft de vaardigheid om de interacties tussen kinderen in goede banen te leiden. Ook is het belangrijk om de emoties van de kinderen te benoemen en ze de tijd te geven om hiermee om te gaan.

3.4 Waarden, normen en cultuur

“Kijk, ik mag er zijn en ik hoor erbij” (morele competenties)

Jonge kinderen willen er graag bij horen. Ze zijn ontvankelijk voor regels en gezamenlijke rituelen en leren gehoorzamen, waardoor ze minder impulsief reageren. De competenties die ze hiervoor leren, zijn bijvoorbeeld emoties op een acceptabele manier uiten, beseffen dat hun eigen gedrag iets teweegbrengt bij anderen en voor zichzelf opkomen.

Groepsopvang biedt extra mogelijkheden om de morele ontwikkeling van kinderen te bevorderen. Onze medewerkers hebben een grote invloed op het gedrag van kinderen. Bij sociale overtredingen reageren zij daarom niet meteen met straf, maar met uitleg en aanmoedigingen om het anders te doen. Kinderen imiteren ook graag het sociale gedrag van hun opvoeder als zij een warme relatie hebben met diegene.

In een groep doen zich vanzelf allerlei leermomenten voor, bijvoorbeeld bij conflicten tussen kinderen of wanneer kinderen zich pijn doen of verdriet hebben. Dit zijn de momenten waarop de medewerker een voorbeeldrol en een begeleidende rol heeft.

We stimuleren kinderen om rekening te houden met elkaar, te luisteren naar elkaar, ieders mening te respecteren en te benoemen als iemand (per ongeluk of expres) gekwetst wordt. We benoemen vooral positief gedrag en geven complimentjes hierover. Bij ongewenst gedrag kiezen we onze reactie bewust: we negeren het gedrag, zoeken een alternatieve oplossing of corrigeren het gedrag. Ons doel is altijd om het kind te helpen. Corrigeren gebeurt alleen op een manier die binnen de belevingswereld van een kind past. Het effect is het grootst als er weinig tijd zit tussen gedrag en correctief handelen.

3.5 Samenwerken met ouders

We kunnen ons werk met de kinderen alleen goed doen als er sprake is van een goed contact en een goede samenwerking met de ouders. Er zijn daarom verschillende contactmomenten.

Intakegesprek en wenmomenten

Het eerste contact tussen de pedagogisch medewerker en de ouders van de kinderen is tijdens een intakegesprek en aansluitend de wenmomenten. Wij krijgen tijdens deze wenperiode zicht op de gevoelens, ervaringen en wensen van de ouders. Andersom krijgen ouders zicht op de manier waarop wij kinderen opvangen, begeleiden, opvoeden en stimuleren in hun ontwikkeling.

Evaluatiegesprek

Na drie maanden vindt een evaluatiegesprek plaats. Hoe gaat het met het kind op de opvang of de peuteropvang? Hoe zijn de ervaringen van ouders? Voldoen we aan hun verwachtingen? Tijdens dit gesprek is er uiteraard ruimte voor vragen en opmerkingen. Wij vertellen ook over onze eerste ervaringen met het kind. Voor ouders is het belangrijk te weten en te volgen hoe het met hun kind gaat.

Breng- en haalmomenten

Bij het brengen of ophalen van de kinderen is altijd ruimte voor een praatje; om het wel en wee van het kind te bespreken of om andere zaken aan te kaarten. In onze communicatie is altijd sprake van tweerichtingsverkeer. Wij weten soms niet wat er met een kind aan de hand is of wat we het beste kunnen doen in een bepaalde situatie. We vragen dan advies aan de ouders: hoe pakken zij het thuis aan en hoe gedraagt het kind zich bij hen? Het komt ook voor dat ouders ons om advies vragen. We zetten ons dan altijd in om gezamenlijk naar oplossingen te zoeken op basis van ervaringen van zowel ouders als onze medewerkers. Ouders kunnen bij zorgen of vragen altijd een oudergesprek aanvragen. Ook onze pedagogisch medewerkers kunnen zo'n gesprek aanvragen als daar behoefte aan is.

Jaarlijks oudergesprek

Ieder kind wordt tijdens een opvang dag zoveel mogelijk geobserveerd. Tijdens de observatie wordt gelet op o.a. basiskennmerken, welbevinden, betrokkenheid, de verschillende ontwikkelingsgebieden en risicofactoren. In paragraaf 4.3 vindt u meer informatie hierover.

Eenmaal per jaar, in de maand waarin een kind jarig is, worden de observaties geregistreerd en de resultaten besproken met ouders tijdens een oudergesprek.

Een oudergesprek kan tussentijds ook altijd aangevraagd worden door zowel de ouders als pedagogisch medewerkers.

Ouderportaal

Elke ouder heeft een eigen account in het ouderportaal. Hierin vindt alle oudercommunicatie plaats over relevante informatie, recente ontwikkelingen, activiteiten of leuke gebeurtenissen. Via het portaal worden ook foto's gedeeld zodat de ouders kunnen zien wat hun kind bij de peuteropvang of BSO heeft gedaan. Ouders kunnen via het ouderportaal inloggen om hun kind aanwezig/afwezig te melden.

Exit formulier

Als een kind de opvang van KC Het Venster verlaat ontvangen de ouders een exit formulier. Wij vragen ouders hun mening te geven over de opvang, waarvan ze gebruik gemaakt hebben. Complimenten en suggesties voor verbetering worden vervolgens besproken in de groepsoverleggen.

Onze medewerkers tonen respect voor culturele diversiteit en verschillen in achtergronden van alle gezinnen. Daarbij geldt dat de ouders de eerstverantwoordelijke opvoeders van hun kind zijn én blijven. Onze medewerkers zorgen ervoor dat de ouders hun kind met een goed en gerust gevoel bij ons kunnen achterlaten.

Bij de opvang geldt dat de mentor de ouders uitnodigt voor een intakegesprek. Dit vindt plaats voordat het kind start op de opvang. Na drie maanden volgt een eerste evaluatiemoment. Een goede overdracht tijdens het brengen of halen is essentieel en indien nodig maken we een afspraak voor een gesprek. Graag praten wij met ouders over de ontwikkeling en het welbevinden van het kind. We informeren ouders over thema's en activiteiten in de groep en er vinden ouderbijeenkomsten plaats.

KC- raad

Iedere vestiging van GOO heeft een kindcentrumraad, met ouders van kinderen op de opvang en in het onderwijs, of een lokale oudercommissie en medezeggenschapsraad. De ouders die hierin zitten vertegenwoordigen de ouders van alle kinderen op de betreffende vestiging. Zo bieden we ouders de kans om mee te praten en mee te denken over bijvoorbeeld het pedagogisch beleid.

GOO heeft een klachtenregeling en is aangesloten bij de Klachtenkamer. Voor informatie hierover kunnen ouders terecht op onze website.

4 PEDAGOGISCHE KWALITEIT

4.1 Pedagogische ontwikkeling en reflectie

Het werken aan pedagogische kwaliteit is een continu proces. Borging hiervan vraagt om planmatigheid en structuur. Natuurlijk zetten we in op de verdere ontwikkeling en de blijvende verbetering van onze pedagogische kwaliteit. Reflecteren op praktijkervaringen vanuit het pedagogisch handelen en goed communiceren hierover zijn daarvoor van cruciaal belang.

De pedagogische kwaliteit hangt nauw samen met de interactievaardigheden van medewerkers:

- Sensitieve responsiviteit.
- Respect voor de autonomie.
- Structureren en grenzen stellen.
- Praten en uitleggen.
- Begeleiden van interacties tussen de kinderen.
- Ontwikkelingsstimulering.

Om te kunnen reflecteren op het pedagogisch handelen is interactie met ouders, kinderen en collega's van groot belang. Deze interacties zijn planmatig en vormen een structureel onderdeel van ons werk. Ze vormen de basis voor verbeterdoelen.

Daarnaast zoeken de medewerkers van GOO actief de samenwerking op met diverse partners die deel uitmaken van de omgeving van het kind, zoals jeugdgezondheidszorg, het Orthopedagogisch Didactisch Centrum (OPDC) en het Centrum voor Jeugd en Gezin. Met deze partners vindt regelmatig overleg plaats. Als dit betrekking heeft op een kind, gebeurt dit altijd in overleg met de ouders.

4.2 Pedagogische kwaliteit en professionalisering

Bij GOO werken enthousiaste, betrokken en goed opgeleide medewerkers. We kunnen onze pedagogische doelen alleen realiseren door professioneel handelen van onze medewerkers. Het werken aan pedagogische kwaliteit hangt samen met de verdere professionele ontwikkeling van onze medewerkers. Het is onze verantwoordelijkheid om medewerkers mogelijkheden te bieden om zich te blijven ontwikkelen in hun vakgebied. Door middel van een lerende organisatie kunnen we hier handen en voeten aan geven.

Het opleidingsplan, dat is uitgewerkt in het pedagogisch beleidsplan, sluit aan bij de actuele eisen die gesteld worden aan kennis en vaardigheden. Hierin worden de laatste ontwikkelingen meegenomen. Het VVE-opleidingsplan wordt jaarlijks opgesteld, geëvalueerd en eventueel bijgesteld. Op deze manier geven we structureel en cyclisch vorm aan de bij- en nascholing.

Vanuit de Wet Innovatie en Kwaliteit Kinderopvang (Wet IKK) zijn de nieuwe kwaliteitseisen opgedeeld in vier thema's: de ontwikkeling van het kind centraal, veiligheid en gezondheid, stabiliteit en pedagogisch maatwerk en kinderopvang is een vak. In het kader van het laatste thema heeft stichting GOO dit als volgt vormgegeven. Binnen dit thema kennen we twee taakgebieden namelijk coaching on the job en beleidsontwikkeling en implementatie. Stichting GOO heeft ervoor gekozen om deze twee taakgebieden op te delen in drie verschillende functies.

1. **Hoofd kwaliteit opvang en onderwijs:** is verantwoordelijk voor beleidsontwikkeling en implementatie van de pedagogische kwaliteit met als doel integratie, verbinding en verhoging van de pedagogische kwaliteit binnen de kindcentra gericht op opvang en onderwijs.
2. **Pedagogisch /VE beleidsmedewerker;** resulteert hiërarchisch onder hoofd kwaliteit en onderwijs. De beleidsmedewerker wordt ingezet om de pedagogische kwaliteit binnen onderwijs en opvang te verhogen, implementeren en waarborgen.

Taken pedagogisch beleidsmedewerker:

- Up tot date houden van het beleid
- Ondersteuning bieden naar aanleiding van de P&C cyclus

- Opstellen urenverantwoording voor januari
- Overleg pedagogisch/VE coach/beleidsmedewerker
- VE-overleg gemeentes
- Monitoring doelgroepkinderen
- Mede-verantwoordelijk aanvraag en verantwoording subsidie.

Mandy van Grunsven is onze beleidsmedewerker VE en daarnaast dragen de pedagogische coaches ook een gedeelde verantwoordelijkheid voor de uitvoering van deze taak.

3. **Pedagogisch/VE coach:** resulteert hiërarchisch onder hoofd kwaliteit opvang en onderwijs. De pedagogisch coaches worden ingezet om de kwaliteit van de pedagogisch medewerkers te verhogen gerelateerd aan de bovenstaande vier thema's, het pedagogisch beleid en het VE-beleid.
  - Helpt medewerkers in het signaleren van knelpunten en/of hiaten in hun werkzaamheden, kennis en vaardigheden in relatie tot het pedagogisch beleid en achterhaalt samen hun coachingsbehoeften. Indien nodig wordt een individueel/groepsgericht coachingsplan opgesteld.
  - Draagt bij aan de kwaliteitsverbetering door het coachen, ondersteunen en adviseren van medewerkers bij de begeleiding van de betreffende groep kinderen. Treedt afhankelijk van de situatie begeleidend, stimulerend of interveniërend op.

Janneke Donkers is de pedagogisch coach voor KC Het Venster.

Taken pedagogisch/VE coach:

- Coaching on the job
- Coachen/begeleiden van een team
- Overleg pedagogisch/VE coach/beleidsmedewerker
- Overleg teamleider locatie
- Registratie coaching

Het pedagogisch beleidsplan, het VE-opleidingsplan en de GOO-standaarden (met daarin de omschreven doelen) zijn hierbij leidend.

Op basis van het aantal FTE's werkzaam in de kinderopvang en het aantal doelgroep kinderen (beide peildatum januari) wordt jaarlijks de inzet van het aantal uren pedagogisch/VE coaches op GOO-niveau op locatieniveau vastgelegd. De berekening wordt jaarlijks toegevoegd aan het pedagogisch beleidsplan.

De kindcentrumleider(s) van de kindcentra en de pedagogisch/VE coach zien erop toe dat alle pedagogisch medewerkers gecoacht worden. Dit kan onder ander door de inzet van een pedagogisch coach maar dit kan bijvoorbeeld ook door de inzet van een ex- of intern deskundige

De inzet van de pedagogisch coaches vindt plaats op alle locaties binnen GOO, zodat alle pedagogisch medewerkers gecoacht worden (inclusief de pedagogische coach zelf). De pedagogisch coach fungeert als spil tussen het pedagogisch beleid en de uitvoering ervan. De hulpvragen kunnen vanuit verschillende functies/rollen en vanuit verschillende perspectieven worden ingebracht.

Berekening en verdeling locaties

Voor de berekening van de inzet van beleidsmedewerker is het aantal LRK-nummers leidend. Per LRK-nummer moet 10 uur aan pedagogisch beleidsmedewerker worden ingezet. Voor de berekening van de inzet van VE-beleidsmedewerker wordt het aantal doelgroep kinderen als uitgangspunt genomen. Jaarlijks wordt de inzet van pedagogisch/VE beleidsmedewerker op zowel GOO-niveau als op locatie berekend en vastgelegd.

Op basis van het aantal FTE's werkzaam in de kinderopvang wordt jaarlijks de inzet van het aantal uren van de pedagogisch coaches getoetst. De berekening wordt jaarlijks toegevoegd aan het locatieplan. Voor kindcentrum Het Venster gelden voor het jaar 2025 de volgende Fte's aangegeven in onderstaand tabel.

FTE	Uren coaching op jaarbasis	Aantal doelgroep kinderen	Uren VE beleidsmedewerker/coaching op jaarbasis	Uren VE coaching op jaarbasis (verdeelsleutel 80%)	Totaal aantal uren pedagogisch coach + VE uren	Totaal aantal uren pedagogisch coach IKK + VE uren, per jaar
3,4	34	4	90	40	32	66

De leidinggevenden van de kindcentra zien erop toe dat alle pedagogisch medewerkers gecoacht worden. Dit kan onder andere door de inzet van een pedagogisch coach maar dit kan bijvoorbeeld ook door de inzet van een ex- of intern deskundigen. Iedere locatie werkt met een locatiejaarplan, waarin doelen en prioriteiten worden gesteld. Daarnaast heeft GOO centraal een scholingsplan opgesteld.

4.3 Observeren

Binnen GOO werken we met het ontwikkelingsvolgmodel Kijk! Op basis hiervan observeren we elk jaar alle kinderen van 0 tot 7 jaar. De bevindingen worden geregistreerd. Voor de voorschool gebruiken we tien ontwikkelingslijnen en voor het onderwijs omvat het volgsysteem zeventien leerlijnen. Voor ieder kind breiden we de observatie jaarlijks uit. Hieronder vindt u een overzicht van de opbouw.

Welke ontwikkelingslijnen observeren we op welk moment:

0,9 jaar: * Basiskenmerken, betrokkenheid, risicofactoren.

1,9 jaar: * Basiskenmerken, betrokkenheid, risicofactoren.

- Omgaan met zichzelf.
- Omgaan met anderen.
- Grote motoriek.
- Kleine motoriek.
- Spraak- en taalontwikkeling.

2,9 jaar: * Basiskenmerken, betrokkenheid, risicofactoren.

- Omgaan met zichzelf.
- Omgaan met anderen.
- Grote motoriek.
- Kleine motoriek.
- Spraak- en taalontwikkeling.
- Spelontwikkeling.

3,9 jaar: * Basiskenmerken, betrokkenheid, risicofactoren.

- Omgaan met zichzelf.
- Omgaan met anderen.
- Grote motoriek.
- Kleine motoriek.
- Spraak- en taalontwikkeling.
- Spelontwikkeling.
- Cognitieve ontwikkeling.
- Zelfredzaamheid.
- Ontluikende gecijferdheid.
- Ontluikende geletterdheid.

3,6 jaar - 4,0 jaar - 4,6 jaar - 5,0 jaar - 5,6 jaar - 6,0 jaar - 6,6 jaar:

- Zelfbeeld.
- Relatie met volwassenen.
- Relatie met andere kinderen.

- Spelontwikkeling.
- Taakgerichtheid en zelfstandigheid.
- Grote motoriek.
- Kleine motoriek.
- Tekenontwikkeling.
- Visuele waarneming.
- Auditieve waarneming.
- Mondelinge taalontwikkeling.
- Lichaamsoriëntatie.
- Ruimtelijke oriëntatie.
- Tijdsoriëntatie.
- Beginnende geletterdheid.
- Beginnende gecijferdheid.
- Ontwikkeling van het logisch denken.

Voor alle kinderen van 4 tot 13 jaar op de BSO gebruiken we observatielijsten rondom 'welbevinden'. Zoals eerder vermeld, zien wij het welbevinden van kinderen als een voorwaarde voor groei en ontwikkeling. Wij vinden het belangrijk om hier op vaste momenten op te focussen, naast de dagelijkse activiteiten en aandacht. Het welbevinden van kinderen krijgt daarmee een structurele plaats in ons pedagogisch handelen.

4.4 Vierogenprincipe

Het vierogenprincipe is een essentiële drempel tegen mishandeling en seksueel misbruik van kinderen. Dit betekent dat in een kinderdagverblijf met 0- tot 4-jarigen altijd een volwassene moet kunnen meekijken of meeluisteren. Dat betekent niet dat er altijd twee mensen op de groep moeten zijn.

Vertrekpunten zijn:

1. De uitvoering van het vierogenprincipe is pedagogisch verantwoord.
2. De wijze waarop invulling aan het vierogenprincipe wordt gegeven, is opgenomen in het veiligheids- en gezondheidsbeleid. Dit beleid is in te zien op onze locatie.
3. Ouders en oudercommissies worden jaarlijks geïnformeerd over de invulling van het vierogenprincipe op hun locatie, bijvoorbeeld via de website.

Een open en eerlijke aanspreekcultuur binnen onze locaties is voor ons het allerbelangrijkste. Pas dan durven medewerkers elkaar aan te spreken op houding en gedrag. Als een medewerker dat - om wat voor reden dan ook - niet durft of wil, staan de deuren van de eigen manager/coördinator/directeur en van de vertrouwenspersonen van GOO altijd open. Ouders kunnen met hun zorgen en vragen terecht bij de kencentrumleider

GOO Kinderopvang hanteert de volgende maatregelen om het vierogenprincipe verantwoord uit te voeren:

1. Een open aanspreekcultuur

Alle medewerkers oefenen in het geven van feedback, waardoor een open aanspreekcultuur ontstaat. Bij resultaatgesprekken komt het geven en ontvangen van feedback als vast punt aan de orde.

In de pedagogische beleidsplannen staat hoe we omgaan met de kinderen. Als collega's zich daar niet aan houden, spreken we hen daarop aan. Tijdens het groepsoverleg geven pedagogisch medewerkers feedback aan elkaar. Feedback gaat over dingen die goed gaan, maar ook over dingen die minder goed gaan. Dit maakt dat we kritisch blijven naar elkaar.

2. De omgangsnormen zijn vastgelegd in een gedrags- en beroepscode

De gedrags- en beroepscode is beschikbaar voor medewerkers.

3. Vier ogen, vier oren en transparantie

- Wij werken volgens de beroepskracht-kind ratio, waardoor meestal meerdere pedagogisch medewerkers op een groep aanwezig zijn.
- De pedagogisch medewerkers lopen regelmatig elkaars groepsruimtes binnen zonder kloppen.
- De kindcentrumleider komt regelmatig binnen in de groepsruimtes.
- De deuren van de groepsruimtes staan regelmatig open.
- Op opvanglocaties in scholen is de afspraak dat leerkrachten onregelmatig op de groep komen wanneer de pedagogisch medewerker alleen werkt.
- Verschillende locaties werken met het open-deurenbeleid. Dit betekent dat activiteiten plaatsvinden in een andere ruimte met andere kinderen, waarbij naast de vaste pedagogisch medewerker ook andere pedagogisch medewerkers betrokken zijn. Dit verhoogt de sociale controle en maakt dat kinderen activiteiten van verschillende ontwikkelingsgebieden krijgen aangeboden.
- Naast alle deuren van de groepen is een raam.
- Waar mogelijk hebben groepsruimtes en verschoonruimtes een doorzichtige afscheiding of blijft de deur open.
- Stagiaires worden over de groepen en de dagen verdeeld.
- Op momenten waarop ouders kinderen brengen en halen, kan een pedagogisch medewerker alleen op de groep staan. Ouders lopen in deze tijd de groep in en uit.

4. Strikte werving en selectie

- GOO hanteert een strenge werving-en-selectieprocedure. Sollicitanten, voor welke functie dan ook, worden door meerdere medewerkers gesproken.
- Van sollicitanten vragen wij referenties op bij de vorige werkgevers.
- Van alle medewerkers van GOO, ongeacht de functie, hebben wij een Verklaring Omtrent het Gedrag (VOG). Zo ook van alle stagiaires die minimaal drie maanden stagelopen.
- Nieuwe medewerkers kunnen pas starten met werken wanneer de afdeling P&O een originele VOG heeft ontvangen.
- Bij een maatschappelijke stage draait een stagiair maximaal 30 uur mee. Bij een snuffelstage is dit maximaal een of twee weken. Hun leeftijd ligt tussen de 15 en 17 jaar en zij hoeven geen VOG te overleggen.

5. Deskundig en vast personeel

- We werken volgens de verplichte meldcode kindermishandeling.
- De pedagogisch medewerkers hebben allemaal een workshop gevolgd over de meldcode kindermishandeling.
- Enkele medewerkers hebben trainingen gevolgd in het signaleren van en praten over kindermishandeling en grensoverschrijdend gedrag.
- GOO heeft vaste medewerkers op vaste groepen.
- In geval van ziekte, verlof of vakantie kunnen we ervoor kiezen om een andere beroepskracht in te zetten dan het vaste gezicht. In dat geval wordt de emotionele veiligheid en stabiliteit van het kind zoveel mogelijk geborgd door een andere vertrouwde beroepskracht van de eigen groep in te zetten. Als dat niet mogelijk is wordt een vertrouwde beroepskracht van een aangrenzende groep of een vertrouwde vaste invalkracht ingezet. Bovendien wordt er alleen afgeweken van het vaste gezichtencriterium in onderstaande situaties:
  - als volgens het vaste gezichtencriterium maximaal twee of drie vaste gezichten mogen worden toegewezen. Dit geldt voor kinderen in de leeftijd van 0 tot 1 jaar.
  - als er geen ander vast gezicht beschikbaar is; en
  - het afwezige vaste gezicht niet langer dan vier aaneengesloten weken afwezig is.
- GOO heeft een eigen invalpool.

6. Kwaliteitszorg

- Het beleidsplan is voor alle ouders in te zien op onze locatie en is terug te vinden op KONNECT.
- Elke vier tot zes weken heeft de teamleider groepsoverleggen op de locaties. Op de agenda staan vaste onderwerpen.
- Ieder jaar wordt het beleidsplan geëvalueerd met de lokale oudercommissie.
- Elke vier jaar wordt een GOO-audit op het kindcentrum uitgevoerd.

5. RANDVOORWAARDEN

5.1 Groepsindeling en ruimtes van de opvang

Op Kindcentrum Het Venster werken we met vaste groepen. Dit betekent dat kinderen geplaatst worden in een stamgroep waarin kinderen van diverse of dezelfde leeftijden met elkaar spelen en van elkaar leren. Deze stamgroep wordt gezien als een soort thuis waar alles aanwezig is om kinderen te verzorgen, te laten spelen en eten.

Onze peuteropvang bestaat uit 1 stamgroep met kinderen met een leeftijd van 2 tot 4 jaar. Onze peuteropvangruimte heeft een omvang van 70 m² en is geschikt voor de opvang van 16 peuters.

Onze BSO bestaat op maandag, woensdag en vrijdag uit 1 stamgroep met een maximum van 23 kinderen in het BSO lokaal.

Op dinsdag en donderdag is er een tweede stamgroep met een maximum van 12 kinderen. Deze maken dan gebruik van onze peuteropvang groep.

Peuteropvang

In de groepsruimte bevinden zich diverse hoeken: een poppenhoek, een bouwhoek, een leeshoek en tafels. Hier kunnen kinderen knutselen, puzzelen en met ander materiaal spelen. Ook is er een themahoek waar zichtbaar is aan welk thema gewerkt wordt.

In de groepsruimte is een aankleed-/verschoontafel en wastafel aanwezig. Direct naast de groepsruimte zijn 2 toiletten. In de groepsruimte is een aparte ruimte die gebruikt wordt om onder begeleiding van een pedagogisch medewerker met kleine groepjes te spelen.

Ook is er een ingebouwde opbergkast voor materiaal aanwezig die samen met de BSO en de kleutergroepen van de basisschool gedeeld wordt.

In de gang, direct naast de groepsruimte, is de buitendeur (kleuteringang).

Zodra alle kinderen binnen zijn gaat deze deur op slot. In de gang bevinden zich alle kapstokjes voor de kinderen.

Ruimtes BSO

Het lokaal van de BSO bevindt zich vanuit de linker ingang van school loop je door de klapdeuren en is het de eerste deur links. Het BSO-lokaal en de speelruimte hiervoor biedt ruimte aan 23 kinderen. Tegen de wand aan de linkerkant staan kasten opgesteld die vrij toegankelijk zijn voor de kinderen. Ze kunnen kiezen uit diverse spelmaterialen.

Bijvoorbeeld Barbies, Lego, Duplo, gezelschapspellen, leesboeken, K'nex, Playmobil, auto's en knutsel materialen. In de ruimte staat ook een voetbal spel. Er is staat een bankstel waar de kinderen lekker op kunnen chillen.

In de ruimte staan 2 houten tafels met houten banken.

Op het whiteboard kun je zien welke kinderen aanwezig zijn d.m.v. foto's en de namen van de kinderen en leidsters die aanwezig zijn. Tevens is ook te zien wie de BSO'er van de dag is. De BSO'er van de dag is het hulpje en mag de koekjes uitdelen, het drinken inschenken. Een activiteit bedenken en mag een beloningskaartje uitkiezen.

Daarnaast wordt op dinsdag en donderdag ook ons Peuteropvanglokaal gebruikt voor de 2e BSO -groep met maximaal 12 kinderen.

Naast de vaste groepsruimtes wordt er ook gebruik gemaakt van andere aanwezig ruimtes behorende tot het gebouw van KC Het Venster, zoals de speelzaal, "de kuil" en buitenruimte.

De speelzaal

Er wordt door de kinderen van de peuteropvang en BSO ook gebruik gemaakt van de speelzaal. Deze heeft een omvang van 100 m². Deze is geschikt voor allerlei bewegingsactiviteiten, met name als het weer het niet toelaat om buiten te spelen.

“De Kuil”

Dit is een ruimte in de aula waar kinderen van de peuteropvang en BSO vrij kunnen spelen. Pedagogisch medewerkers kunnen hier ook met kinderen een activiteit doen, een boek lezen of kinderen zelf laten lezen. De Kuil heeft een omvang van 36 m²

De buitenruimtes van Het Venster

Op de omliggende speelplaats ligt een grote zandbak en staat een speelhuis waar kinderen kunnen klimmen, klauteren en glijden. De omvang van de totale buitenruimte is +/- 1400 m². De buitenruimte van De peuteropvang is afgescheiden van het grote plein d.m.v. hekken.

Alle ruimtes zijn functioneel, sfeervol en voor kinderen uitdagend ingericht. Bijvoorbeeld door de aanwezigheid van verschillende speelhoeken en gevarieerd spelmateriaal. De ruimtes en inrichting dragen hierdoor bij aan het spel en de brede ontwikkeling van kinderen. Bovendien voldoen zowel de binnen- als de buitenruimten aan hoge veiligheidseisen. Bij de inrichting en het gebruik van de ruimtes zoeken wij voortdurend de balans tussen de noodzakelijke veiligheid en de noodzakelijke uitdaging voor kinderen.

5.2 Samenstelling teams kindcentrum

5.2.1 Opvang

Elke stamgroep wordt begeleid door een vast team van pedagogisch medewerkers. Dit team draagt de verantwoordelijkheid voor de totale organisatie van de groep. De medewerkers onderhouden de contacten met de ouders, organiseren activiteiten, plannen de werkzaamheden en zorgen voor de kinderen in de groep. In een groepsmap noteren zij zaken die voor elk teamlid van belang zijn.

5.2.2 Onderwijs

Elke groep binnen het onderwijs wordt begeleid door een of meerdere leerkrachten. Deze leerkrachten dragen de verantwoordelijkheid voor de totale organisatie van de groep. De leerkrachten onderhouden de contacten met de ouders, organiseren activiteiten, plannen de werkzaamheden en zorgen voor de kinderen in de groep. In een groepsmap noteren zij zaken die voor elk teamlid van belang zijn.

5.2.3 Opvang en onderwijs

Bij het samenstellen van onze teams binnen de kindcentra streven wij naar balans. Oftewel: naar een goede mix van medewerkers in diverse levensfasen en met verschillende opleidings- en ervaringsachtergronden. Wij doen dit in de overtuiging dat, net als bij kinderen, ook volwassenen van elkaar leren en door elkaar gemotiveerd en geïnspireerd worden.

We streven naar het realiseren van combinatiefuncties 0-13. Hiermee bedoelen we dat medewerkers werken op meerdere groepen, zowel bij de peuteropvang voor kinderen van 2 tot 4 jaar als op de BSO voor kinderen van 4 tot 13 jaar. De combinatiefunctie kan betrekking hebben op verschillende groepen op één locatie, maar ook om verschillende groepen op meerdere locaties. Wij kennen ook combinatiefuncties met het onderwijs of peuteropvang. Elke locatie beschikt over een huishoudelijk medewerker die de pedagogisch medewerkers ondersteunt.

Elke locatie heeft een actueel beleid op het gebied van veiligheid en gezondheid, specifiek voor de opvang is hierin het vierogenprincipe vastgelegd. Dit principe houdt in dat het altijd mogelijk moet zijn dat een andere volwassene meekijkt of –luistert. Ook ligt hierin vast hoe bij calamiteiten de achterwacht is geregeld. In elk team zijn voldoende Bhv’ers en kinder-EHBO’ers opgeleid, zodat we in het geval van calamiteiten op de juiste manier handelen.

Het allerbelangrijkste vinden wij dat er binnen onze locaties een open en eerlijke aanspreekcultuur is. Want er kunnen nog zoveel maatregelen getroffen worden; als medewerkers elkaar niet durven aan te spreken op houding en gedrag, hebben veel maatregelen überhaupt geen zin. Durft een medewerker zijn of haar mening of gevoelens over het gedrag van een collega niet met diegene te bespreken? Dan kan de medewerker terecht bij de eigen manager/coördinator/directeur én bij de vertrouwenspersonen binnen GOO. Ouders kunnen met hun zorgen terecht bij de kindcentrumleider van de locatie

5.3 Pedagogische randvoorwaarden opvang 2-4 jarigen

Iedere situatie is voor jonge kinderen een leersituatie. Of ze nu verzorgd worden, zelf iets doen, anderen helpen of gewoon lekker spelen: ze leren continu. De pedagogisch medewerkers en leerkrachten stimuleren het leren en ontwikkelen van jonge kinderen. Dit doen ze onder meer door ervoor te zorgen dat:

- De inrichting en indeling van de ruimte uitnodigen om kansen te creëren en te grijpen;
- Groepsprocessen en dagprogramma geobserveerd en bijgesteld worden;
- Er wordt aangesloten bij het spontane leren van kinderen, onder meer door mee te spelen, te kijken, te luisteren en kinderen te stimuleren om samen plezier te maken en elkaar te imiteren;
- Er tijdens verzorgingsmomenten en vrij spel kansen gegrepen worden om kinderen een stapje verder te brengen;
- Er kansen gecreëerd worden door het gericht aanbieden van materiaal of activiteiten;
- Er op een stimulerende manier met kinderen gecommuniceerd wordt; ze spelen mee, volgen de kinderen met belangstelling, stellen vragen en helpen daarmee plannen te realiseren;
- Hun houding respectvol is naar elk kind. Ieder kind wordt op zijn of haar manier uitgedaagd. Dit is niet altijd gemakkelijk, maar in overleg met collega's of ouders zijn er vele manieren te bedenken.

5.4 Voor- en vroegschoolse educatie

Binnen GOO ondersteunen we kinderen graag in hun ontwikkeling. Daarnaast is het vroegtijdig signaleren van mogelijke achterstanden bij kinderen belangrijk; het kan voorkómen dat de (dreigende) achterstand steeds groter wordt. Het liefdevol verzorgen van en spelen met de kinderen is de basis. Toch zijn verrijking en verdieping in het spel noodzakelijk om daadwerkelijk de ontwikkelingskansen te vergroten.

We maken daarom gebruik van een educatief programma. Het spelenderwijs en in thema's aanbieden van activiteiten is hierbij de rode draad. Hiervoor hebben alle pedagogisch medewerkers en leerkrachten in de onderbouw een opleiding gevolgd en zijn op iedere groep medewerkers aanwezig die extra zijn geschoold en gecertificeerd op het gebied van voor- en vroegschoolse educatie (VVE). Deze manier van werken is geheel geïntegreerd in ons dagritme en wordt door ons als een verrijking beschouwd. Ook de inrichting van de ruimte is hierop aangepast. Zo zijn er themahoeken ingericht met passend materiaal, zodat we op een goede manier invulling kunnen geven aan VVE. Het educatief programma omvat een aantal thema's. Binnen elk thema voeren onze medewerkers een aantal activiteiten uit.

Met deze activiteiten werken ze aan:

- Doelen op het gebied van de spraak- en taalontwikkeling;
- Doelen op het gebied van de sociaal-emotionele ontwikkeling;
- Doelen op het gebied van de motorische en zintuiglijke ontwikkeling;
- Rekenprikkel om de ontluikende rekenvaardigheid te stimuleren.

Elk doel is weer onderverdeeld in een aantal subdoelen. Zo bevat de spraak- en taalontwikkeling onder meer doelen op het gebied van luisteren en reageren, gespreksvaardigheden en woord- en zinsbegrip. En de rekenprikkel vallen bijvoorbeeld uiteen in meten, ruimtelijke oriëntatie en ontluikende gecijferdheid.

Om het VVE-programma voor kinderen van 2 tot 4 jaar op een goede manier uit te voeren, moet er een aanbod zijn van minimaal twee dagdelen per week. Ouders informeren we per brief over de thema's. Hierin staat niet alleen welk thema aan bod komt en welke activiteiten we doen op de opvang, we geven ouders ook tips voor boeken, liedjes, versjes en activiteiten die ze thuis met hun kind kunnen doen.

Medewerkers van de voor- en vroegschool (de peuteropvang en onderbouw) werken nauw samen. Ze overleggen regelmatig over de kinderen en de inhoud van opvang en onderwijs, werken samen rondom thema's en zorgen voor een goede warme overdracht. Het doel hiervan is een goede doorgaande lijn van voor- naar vroegschool.

Omvang aanbod VE:

Het aanbod voorschoolse educatie is zodanig ingericht dat een kind vanaf de dag dat het tweeënhalf jaar oud wordt in anderhalf jaar, tot de 4-jarige leeftijd, ten minste 960 uur voorschoolse educatie kan ontvangen. De VE-activiteiten zijn gericht op het stimuleren van de ontwikkelingsdomeinen taal, rekenen, motoriek en de sociaal-emotionele ontwikkeling.

Vanaf 01-08-2020 is het een verplichting om 960 uur aan te bieden. Vanaf 01-01-2020 hebben we echter al op alle locaties een aanbod om aan deze verplichting te voldoen. Op de meeste locaties is er gekozen voor een aanbod van 4 x 4 uur per week. In het pedagogisch plan van de locatie is beschreven hoe hier op het kindcentrum vorm aan gegeven wordt met de openingstijden van PW en de BSO.

Urenverantwoording de peuteropvang (VE)

	Maandag	Dinsdag	Woensdag	Donderdag	Vrijdag
Peutergroep	08.30-12.30	08.30-12.30		08.30-12.30	08.30-12.30

5.5 Voor- en voorschoolse educatie (VVE)

Het vroegtijdig signaleren van mogelijke achterstanden bij kinderen is belangrijk; het kan voorkómen dat de (dreigende) achterstand steeds groter wordt. Het liefdevol verzorgen van en spelen met de kinderen is de basis van onze kindcentra. Toch zijn verrijking en verdieping in het spel noodzakelijk om daadwerkelijk de ontwikkelingskansen te vergroten.

We maken binnen GOO gebruik van een voorschools educatief programma, namelijk 'Peuterplein'. Op een speelse manier komen allerlei thema's aan bod die dicht bij de belevingswereld van de kinderen liggen. Denk aan ziek zijn, voor de eerste keer naar school gaan en het weer. Deze manier van werken is geïntegreerd in ons dagritme en verzekert de kinderen van een breed aanbod.

Peuterplein:

Op onze peuteropvang werken we met Peuterplein. Dit is een compleet pakket met leuke materialen en uitdagende activiteiten om kinderen van 0 tot 4 jaar op een gestructureerde én speelse manier op de basisschool voor te bereiden.

Peuters zijn enorm nieuwsgierig. Zeker in de leeftijd van 2 tot 4 jaar gaan ze de wereld om hen heen ontdekken. Peuterplein speelt volledig in op die nieuwsgierigheid en heeft ruim 130 uitdagende activiteiten op verschillende ontwikkelingsgebieden. Met Peuterplein leren de kinderen spelenderwijs. Door samen te zingen, bewegen, lezen, praten en werken komen de peuters steeds een stapje verder in hun ontwikkeling. Maar Peuterplein daagt ze ook uit om zelf op zoek te gaan naar nieuwe spelvormen en activiteiten.

Op het Peuterplein is van alles te doen. De kinderen willen er graag spelen en ontdekken. In een nest in de kastanjeboom woont een nieuwsgierige kraai. Zijn naam is Raai. Hij speelt met de kinderen, daagt ze uit en bereidt ze voor op de basisschool.

Peuterplein bevat aansprekende thema's en gevarieerde activiteiten en materialen zoals prentenboeken, een schootboek, themakaternen, werkboekje 'Ik ga naar de basisschool', liedjes-cd en de eigenwijze handpop Raai de Kraai. Het pakket stimuleert alle ontwikkelingsgebieden die voor peuters van belang zijn: taal, voorbereidend rekenen, bewegen, expressie, muziek en sociaal-emotionele ontwikkeling.

Taal:

Peuterplein stimuleert de taalontwikkeling en woordenschat van peuters. Woordenschat is zelfs zo'n belangrijk onderdeel van Peuterplein, dat het in alle activiteiten een rol speelt.

Peuterplein hanteert daarbij drie niveaus.

- 1 Startwoorden voor kinderen met een taalachterstand.
- 2 Basiswoorden: de woorden die kinderen nodig hebben.
- 3 Uitbreidingswoorden: moeilijkere woorden voor kinderen die meer uitdaging nodig hebben.

We bieden activiteiten die de verschillende aspecten van de taalontwikkeling stimuleren (taalinhoud/ woordenschat, taalvorm en communicatie). Denk aan voorleesactiviteiten, liedjes en versjes, maar aan het talig ondersteunen van de diverse activiteiten. Interactie met en actieve inbreng van het kind staat centraal. Er wordt gericht gewerkt aan het uitbreiden van de woordenschat door woorden in een betekenisvolle context aan te bieden, te verduidelijken en gebruiken. Wanneer het gaat om interactie en communicatie, gaat het om onderlinge betrokkenheid van zowel de spreker als de luisteraar. Bij de jongste groep kinderen, staat het beurt wisselen centraal. Communicatie wordt in eerste instantie vooral individueel geoefend met de vertrouwde pedagogisch medewerker.

Bij peuters worden bij communicatie de vaardigheden luisteren en spreken geïntegreerd en de volgende vaardigheden aangesproken:

- Pragmatische vaardigheid: kinderen leren hoe ze zich moeten opstellen in een gesprek
- Uitdrukkingsvaardigheid: door interactie verbeteren kinderen hun uitdrukkingsvaardigheid. Zij breiden hun woordenschat uit en passen hun grammatica beter toe.
- Tekstvaardigheid: kinderen leren begrijpend te luisteren en kunnen steeds beter een lopend verhaal vertellen.
- Taalbeschouwing: kinderen leren reflecteren op de functies en de structuur van mondelinge taal.

De pedagogisch medewerker heeft een voorbeeldfunctie. Zij is zich bewust van haar verbale en non- verbale gedrag en stimuleert de taalontwikkeling door veel te benoemen en te verwoorden. Bovendien praat de pedagogisch medewerker veel met de kinderen en stimuleert zij de kinderen om zelf te praten.

Voorbeeld: Tijdens de tafelmomenten (bijvoorbeeld fruit eten en drinken) is vaak ruimte voor een groepsgebesprek. Dit sluit meestal aan bij het thema waar we op dat moment mee werken. De kinderen kunnen hun verhaal kwijt en de pedagogisch medewerkers herhalen regelmatig de woorden die bij het thema horen. En natuurlijk is er ook ruimte voor het kind wat het kind zelf wil inbrengen en vertellen. Ieder kind komt aan bod wat te vertellen tijdens een groepsgebesprek. Sommige kinderen vinden dat spannend; als ze zien dat kinderen dit ook doen worden ze vaak over de streep getrokken om zelf ook iets te vertellen.

Er is er ook aandacht voor ontluikende geletterdheid. Hieronder vallen aspecten als boekoriëntatie en verhaalbegrip. Door voor te lezen en te vertellen raken kinderen vertrouwd met verhalen, boeken, vertelplaten en de taal die wordt gebruikt. Met behulp van woordkaarten leren we de kinderen een afbeelding te herkennen en benoemen, spelenderwijs leren de kinderen op deze manier taal. Door de afbeelding wordt het visueel gemaakt en de pedagogisch medewerker leert de kinderen de woorden. Door herhaling leert het kind op spelenderwijs steeds meer woorden bij.

Vorbereidend rekenen:

Op hun jonge leeftijd zijn peuters druk bezig met het leren labelen, groeperen en ordenen van voorwerpen. Wat hoort bij wat en waarom? Met Peuterplein maken de kinderen op speelse wijze kennis met vormen, ruimte, tellen, meten en getalbegrip.

Binnen verschillende activiteiten is er aandacht voor de drie rekendomeinen: meten, ruimtelijke oriëntatie en ontluikende gecijferdheid. Rond de peuterleeftijd ontstaat bij kinderen steeds meer interesse voor cijfers en verschijnselen waarbij getallen een rol spelen. Peuters beginnen langzaam maar zeker de wereld om zich heen te delen. Peuters begrijpen het verschil tussen twee, drie en veel. Ze kunnen vertellen hoeveel jaar oud ze zijn en steken trots een paar vingers in de lucht. Ook peuters kunnen ordenen, door bijvoorbeeld alle rode duploblokjes bij elkaar te leggen. Het besef dat getallen iets betekenen (ontluikende gecijferdheid) wordt

gestimuleerd en vergroot. Het gaat hierbij vooral om het opdoen van de eerste ervaringen die de basis leggen voor de latere rekenontwikkeling. Vandaar dat we spreken over rekenprikkels. De rekenprikkels zijn nauw verbonden met de taalontwikkeling en de motorisch en zintuiglijke ontwikkeling.

Voorbeeld; Tijdens de presentiekring tellen we samen met de kinderen hoeveel kinderen er aanwezig zijn, is iedereen aanwezig is of is er een kindje ziek of vrij? Ook alvorens we gaan drinken tellen we het aantal bekers of bakjes die nodig zijn. "Zou deze stapel genoeg zijn of hebben we meer bekers nodig?" Zit er genoeg water in de kan voor alle bekers? "Laten we kijken hoeveel bekers we kunnen vullen vanuit de kan". De pedagogisch medewerker en de peuters tellen samen het aantal bekers dat gevuld kan worden met 1 kan water. Ook worden er diverse spelactiviteiten en materialen aangeboden om de kinderen te prikkelen; in de zandbak zijn verschillende formaten emmers, wat is groot en wat is klein. Wanneer we drinken inschenken prikkelen we de kinderen door te laten kijken waar meer in zit of weinig, waarbij we juist ook de kinderen met een VVE indicatie stimuleren en uitdagen om mee te doen. We grijpen kansen om tijdens een wandeling de schaapjes te tellen die we zien in de wei, of hoeveel vogels zie je op het hek?

Muziek:

Muziek is vooral: heel veel plezier! Dat staat voorop bij de muziekactiviteiten van Peuterplein. Maar de kinderen leren ook om de melodie en het ritme te herkennen. En natuurlijk kunnen ze meezingen met de liedjes op de cd of een eigen liedje zingen

Bewegen:

Bewegen, ofwel motoriek, speelt een belangrijke rol bij de ontwikkeling van jonge kinderen. Bij baby's gaat het in eerste instantie vooral over zintuiglijke waarneming. Later komt daar aandacht voor bewegen bij. Er zijn activiteiten met springen, rennen en spelen met de bal. Ook bewegen op muziek komt aan bod, aan de hand van de liedjes-cd van Dirk Scheele. Daarnaast is er gerichte aandacht voor de fijne motoriek. Elk thema in Peuterplein heeft een fijn motorische activiteit en een knutselactiviteit.

Het uitgangspunt is dat kinderen hun motoriek ontwikkelen tijdens dagelijkse activiteiten en spel onder invloed van en in samenspel met zintuiglijke ervaringen. In de activiteiten wordt de nadruk gelegd op het bieden van voldoende bewegingsvrijheid aan kinderen,

Waardoor ze volop de gelegenheid hebben motorische vaardigheden op te doen. De pedagogisch medewerker geeft kinderen de gelegenheid hun motoriek te ontwikkelen door 'zelf' te ontdekken. Ze stimuleert het kind door het dingen na te laten doen, door herhaling en aanmoedigen. Ze weet in te schatten waar een kind aan toe is. Bij de peutergroepen werken pedagogisch medewerkers veel met thema's en via een speels VVE programma om de ontwikkeling van kinderen te stimuleren. Bij de (VVE) thema's komen ook de bewegingsactiviteiten aan bod. Door een tunnel kruipen, een toren bouwen van blokken of van kussens, bewegingsspelletjes en kringpelletjes, tekenen, kleien allerlei verschillende soorten bewegingen om zowel de grove als de (startende) fijne motoriek te stimuleren. De medewerkers bieden gerichte activiteiten aan (kansen bieden). En de medewerkers sluiten aan op de spontane bewegingen die zij in de peutergroep opmerken (kansen grijpen).

Voorbeeld: op de groep staat muziek aan. Een van de peuters begint dansen, de pedagogisch medewerker besluit mee te doen en ook andere kinderen uit te nodigen om mee te komen dansen.

Ook hier geeft talige ondersteuning van de pedagogisch medewerker een impuls aan de taal- en denkontwikkeling. Kinderen geven daarbij zelf aan in welk tempo zij zich ontwikkelen. Bij veel activiteiten met baby's wordt bijvoorbeeld daarom de instructie gegeven op de grond te spelen met de baby's. Op een harde ondergrond krijgt de baby de gelegenheid om al zijn spieren te oefenen, in tegenstelling tot wanneer hij in een wipstoeltje zit.

Naast de gelegenheid motorische vaardigheden te oefenen, is er aandacht voor het opdoen van verschillende zintuiglijke ervaringen. Door te bewegen en te ervaren ontdekt het kind de wereld om zich heen, leert het de eigenschappen van verschillende materialen kennen en verkent het de ruimte en zijn eigen positie binnen de ruimte.

Sociaal emotionele ontwikkeling:

Door alle thema's en activiteiten heen werkt Peuterplein aan vier sociaal-emotionele gebieden. Zelfkennis
Zelfvertrouwen Rekening houden met anderen Samen spelen en werken
Voor de sociaal-emotionele ontwikkeling is de interactie tussen kind en pedagogisch medewerker van groot belang. Activiteiten worden individueel of in een kleine groep uitgevoerd. Hierdoor kan de pedagogisch medewerker goed inspelen op het kind en de relatie tussen haar en het kind versterken.

Daarnaast leren kinderen ook door te kijken en te imiteren. Zo ontstaat ook een emotionele band: herkenning en erkenning door wederkerige imitatie. De activiteiten geven de kans positief voorbeeldgedrag te laten zien met betrekking tot sociale competentie. Raai de Kraai heeft hierbij vaak een rol voor kinderen in de dreumes- en peuterleeftijd. Bijvoorbeeld doordat de pedagogisch medewerker vraagt of de kinderen Raai de Kraai willen troosten of helpen, ervaringen met hem delen of hem helpen om een probleem of een conflict op te lossen. Ook zijn veel activiteiten gericht op samen een spel doen, samen zingen of samen bewegen, samen een conflictje oplossen waardoor het saamhorigheidsgevoel in de groep wordt vergroot. Daarnaast stimuleren verschillende activiteiten in de grote of kleine groep kinderen om onderling samen te werken, beurten te verdelen, naar elkaar te luisteren en ervaringen te delen.

De pedagogisch medewerker is gevoelig voor lichaamstaal en andere signalen die het kind afgeeft

m.b.t. emoties. Door goed te kijken, te luisteren en te proberen begrijpen wat het kind voelt. Zij neemt ieder kind en diens gevoelens serieus. Daarbij plaatst ze zich in de belevingswereld van het kind. Belangrijk hierbij is dat zij met het kind een zodanige band opbouwt, dat het zich veilig voelt in het uiten van emoties. De pedagogisch medewerker is beschikbaar voor ieder kind, reageert op signalen en helpt het. Ook het verwoorden van emoties en de (sociale) situatie is helpend. Rustig tempo en geduld zijn hierbij belangrijk.

Voorbeeld 1: Jimme vindt het afscheid nemen van mama nog moeilijk. Zij is dan even heel erg verdrietig. De pedagogisch medewerker troost haar en erkent haar gevoel. 'Je bent even heel verdrietig he, als mama weggaat.

Voorbeeld 2: Jimme is boos omdat zij een pop niet krijgt en slaat een ander kindje. De pedagogisch medewerker praat met Jimme. "Ik zie dat jij boos bent, ik zie dat jij een ander kindjes slaat, dat doet pijn bij het kindje. "Kijk Pip is nu verdrietig en moet huilen" Samen met Jimme maakt zij een plannetje "Hoe kunnen we Pip weer blij maken?"

Wereldoriëntatie:

Alle activiteiten van Peuterplein staan inhoudelijk in het teken van het wereldoriënterende thema. Ook zijn er een aantal activiteiten per thema waarbij het primair om het leren verkennen van de wereld gaat.

Peuterplein heeft een optimale doorgaande leerlijn naar de bestaande kleuterpakketten zoals Kleuterplein, Schatkist en Piramide. Een speciaal observatie- en overdrachtsformulier helpt u hierbij. Ook de handpop Raai de Kraai verhuist met de kinderen mee. Als de peuters naar groep 1 van de basisschool gaan, fladdert Raai vrolijk met ze mee van Peuterplein naar Kleuterplein. Lekker vertrouwd!

Peuterplein is opgebouwd uit acht aansprekende thema's, met steeds een themaverhaal. Een thema biedt voldoende stof voor drie tot vier weken. De volgorde van de thema's kunt u zelf bepalen. Elk thema bestaat uit zestien losse activiteiten die afwisselend 5 tot 30 minuten duren. Ook de activiteiten kunt u binnen het thema in willekeurige volgorde inzetten. In elk thema zijn alle ontwikkelingsgebieden verwerkt. De thema's zijn gericht op de directe wereld om het kind heen.

Peuterplein bestaat uit de volgende thema's:

1. Lente
2. Zomer
3. Herfst
4. Winter
5. Water
6. Huisdieren
7. Je lichaam
8. Familie

Stimuleren van de cognitieve ontwikkeling

De pedagogisch medewerker biedt spel en speelmateriaal aan dat past bij de ontwikkeling van het kind. Zij zorgt voor een omgeving die uitdaagt en stimuleert. Het kind krijgt de vrijheid om te spelen en te leren in eigen tempo. De pedagogisch medewerker dringt geen activiteiten op; het prettig en plezierig bezig zijn staat voorop. Zij is zich bewust van de invloed die haar gedrag op kinderen heeft.

Voorbeeld; Tijdens een memoryspelletje van de woordkaarten komen allerlei woorden aanbod, bijvoorbeeld een afbeelding van een vloerkleed. De pedagogisch medewerker vraagt aan de kinderen wie thuis ook een vloerkleed heeft. Waar ligt dit vloerkleed? Welke kleur heeft het vloerkleed?

Er wordt bovenal gestreefd naar het aanbieden van activiteiten die aansluiten bij de 'zone van naaste ontwikkeling'. Dat wil zeggen: het kind laten bewegen aan de grens van zijn mogelijkheden, ofwel het kind niet te veel, maar ook niet te weinig uitdagen. Daarnaast stimuleren de VVE programma's pedagogisch medewerkers om kansen te creëren door middel van het activiteiten aanbod, maar vooral ook om kansen te grijpen door van gewone situaties leersituaties te maken. Juist situaties waarbij het kind al actief betrokken is, worden gezien als geschikt om het kind (vooral de jongste kinderen) leerervaringen op te laten doen.

Muziekles

Regelmatig krijgen de peuters muziekles van de muziekleraar van het onderwijs. Spelenderwijs maken de kinderen kennis met muziek en dansen. Deze peuter muziekles duurt ongeveer 10 minuten.

Kind volgsysteem

Met behulp van KIJK! 0-4 jaar observeren pedagogisch medewerkers op systematische wijze verschillende aspecten van de ontwikkeling van kinderen. Zij observeren of een kind goed in zijn vel zit, of het zich uitgedaagd voelt door verschillende activiteiten en of er signalen zijn die wijzen op een risico voor de ontwikkeling. Aan de hand van aan aantal ontwikkelingslijnen (zie de volgende paragraaf van dit hoofdstuk) maken pedagogisch medewerkers zichtbaar wat het kind al kan en weet en welke volgende stap in zijn ontwikkeling mogelijk is. Zo kunnen zij beter inschatten hoe zij daarbij kunnen ondersteunen: de pedagogisch medewerker stelt doelen en stem het handelen daarop af.

Kinderen met een VVE indicatie

Voor de kinderen met een VVE indicatie proberen we zoveel mogelijk kansen te creëren en te grijpen die aansluiten bij de behoeftes van het kind. Deze kinderen worden in een kleiner groepje begeleidt of liever soms 1 op 1 momentjes creëren. Bovenal staat het welbevinden van het kind op nummer 1, want zodra het kind zich bij ons thuis, fijn en veilig voelt heeft het de ruimte om te kunnen ontwikkelen. Kleine momentjes om dit extra te kunnen aanbieden creëren we tijdens het dagprogramma, dit kan al voor de opening van de presentiekring zijn of net nog even voor het buiten spelen. Op spelende wijs proberen we de kinderen te stimuleren in hun ontwikkeling, en proberen dit niet te forceren. We rapporteren wat we gedaan hebben met het kind die extra aandacht behoeft in de dagagenda van het programma van VVE, zodat de naaste collega's hier ook zicht op hebben en aan kunnen sluiten op deze manier zodat er groei komt in de ontwikkeling. De kinderen met een VVE indicatie worden tijdens de kind bespreking besproken zodat we met het team het kind goed kunnen monitoren.

Ouderbetrokkenheid binnen VVE

Bij de start van een nieuw thema krijgen de ouders een brief mee waarin staat welk thema aan bod komt, welk boek centraal staat, welke woorden geleerd worden, eventueel een liedje of versje en een activiteit die thuis met de kinderen gedaan kan worden. Ook wordt regelmatig geprobeerd om binnen een thema een activiteit te plannen waarbij de ouders betrokken worden: een leuke start of afsluiting van het thema of een activiteit waarbij (ouder)hulp nodig is. Bij de peuteropvang wordt bijvoorbeeld bij elk VVE thema een ouder gevraagd om het boek dat centraal staat voor te lezen aan de kinderen.

Daarnaast wordt de groep zo aangekleed dat ook voor ouders duidelijk zichtbaar is welk thema speelt. Tijdens het ophalen of via het ouderportaal wordt verteld welke VVE-activiteiten er hebben plaatsgevonden. Dit alles om te stimuleren dat ouders hier thuis met hun kind over kunnen (na- en door) praten en dezelfde boeken, liedjes, versjes,

activiteiten of woorden kunnen aanbieden. Op deze manier streven we ernaar om een kind optimaal te laten leren en daarnaast, waar van toepassing, ook ouders hiervan te laten profiteren.

Ruimte en materialen

Door meerdere speelhoeken met een duidelijk functie te creëren in de groepsruimte wordt de groep overzichtelijk en aantrekkelijk gemaakt voor kinderen en kunnen kinderen gerichte keuzes maken. Bij de keuze en inrichting van de hoeken wordt er rekening mee gehouden dat de verschillende ontwikkelingslijnen uitgedaagd en gestimuleerd worden. Zo is er meestal een hoek waar fantasie- en rollenspel kan plaatsvinden, een hoek waar gebouwd kan worden, een hoek waar rustig (voor)gelezen kan worden en een plekje voor creatieve expressie of het spelen van een spelletje. Door materialen toe te voegen die betrekking hebben op het thema dat centraal staat en de beoogde ontwikkeldoelen wordt herkenbaarheid en betrokkenheid van kinderen bij het thema gestimuleerd alsook de ontwikkeling van het kind. Ook kan er een speciale themahoek gemaakt worden. In deze hoek worden materialen toegevoegd die passen bij het thema. Denk bijvoorbeeld aan het boek dat centraal staat met daarbij passende materialen waar kinderen mee kunnen spelen.

Voor we een thema starten wordt regelmatig aan de kinderen en hun ouders gevraagd om spullen van thuis mee te nemen, waardoor betekenisgeving en betrokkenheid verder gestimuleerd worden.

Aansluiting school

Doordat wij werken met een VVE programma dat in visie en uitvoering aansluit bij het aanbod van school is er een inhoudelijk aansluiting met school. Zo wordt in de groepen 1 en 2 ook gewerkt vanuit de overtuiging dat kinderen vooral leren wanneer zij actief betrokken zijn en uitgedaagd en ondersteund worden en wordt er door de leerkrachten ook gestreefd naar het aanbieden van activiteiten die aansluiten bij de 'zone van naaste ontwikkeling'. Leerkrachten werken daarvoor ook met thema's die dicht bij de beleving van het kind staan en met themahoeken die de verschillende ontwikkelingslijnen uitdagen en stimuleren. Daarnaast werken leerkrachten met hetzelfde kind volgsysteem om de ontwikkeling van het kind in beeld te brengen en het aanbod van activiteiten en hun rol daarop af te stemmen. Dit is handig bij het overdragen van kind gegevens naar school. We kijken en spreken op eenzelfde manier naar en over een kind. Als het kind doorstroomt naar de basisschool krijgen leerkrachten – na toestemming van ouders – het kind dossier overgedragen. Bij kinderen met een VVE indicatie of als er veel of specifieke bijzonderheden zijn vindt er altijd een warme – dus persoonlijke – overdracht plaats tussen de pedagogisch medewerker (mentor) en de (toekomstige) leerkracht van het kind.

Kennis en vaardigheden van pedagogisch medewerkers

Alle pedagogisch medewerkers zijn VVE-geschoold. Kennis en vaardigheden worden onderhouden door middel van bijscholing, studiebijeenkomsten of workshops.

Daarnaast staat VVE als vast onderdeel op de agenda van het groepsoverleg van de peuteropvang, dat ongeveer eenmaal in de 6 weken plaatsvindt. Op deze momenten worden knelpunten besproken, afspraken gemaakt en het aanbod geëvalueerd.

Door de onderlinge uitwisseling tussen de pedagogisch medewerkers worden kennis en vaardigheden van pedagogisch medewerkers op het gebied van VVE bevorderd.

Daarnaast vindt er tweemaal per jaar een overleg plaats tussen de voorschool en jeugdgezondheidszorg over kinderen met een VVE indicatie. Hierbij is ook aanwezig de intern begeleider van school, pedagogisch medewerkers en een jeugdverpleegkundige van het consultatiebureau. In dit VVE-overleg worden de VVE resultaten van de individuele kinderen en de continuering van VVE besproken.

Bovendien ontvangen pedagogisch medewerkers coaching op het gebied van VVE kinderen en/of hun pedagogisch handelen. Deze coaching wordt geboden door de pedagogisch coach.

Door middel van structureel overleg met de directeur wordt de doorgaande lijn tussen de voor- en vroeg school gestimuleerd, geëvalueerd en verbeterd.

We hebben om bovenstaande zo goed mogelijk te kunnen realiseren op maandag en donderdag een 3e pedagogisch medewerker op de groep ingepland. De groepen zitten vrij vol en we hadden de wens om inhoudelijk een verdiepende slag te staan. Het doel van de inzet van de extra pedagogisch medewerker is om de methode Peuterplein gedegen te implementeren en extra activiteiten in te kunnen plannen voor onze VVE-kinderen of kinderen met een specifieke behoefte.

5.6 Bijzonderheden in ontwikkeling of andere problemen signaleren

Binnen GOO werken we met het ontwikkelingsvolgmodel Kijk! Op basis hiervan observeren we elk jaar alle kinderen van 0 tot 4 jaar. De methode voor de voorscholen omvat elf ontwikkelingslijnen (voor het onderwijs omvat de methode zeventien leerlijnen). Voor ieder kind breiden we de observatie jaarlijks uit. Hieronder vindt u een overzicht van de opbouw.

Welke ontwikkelingslijnen observeren we op welk moment:

2,3 jaar: * Basiskenmerken, betrokkenheid, risicofactoren.

- Omgaan met zichzelf.
- Omgaan met anderen.
- Grote motoriek.
- Kleine motoriek.
- Spraak- en taalontwikkeling.

2,9 jaar: * Basiskenmerken, betrokkenheid, risicofactoren.

- Omgaan met zichzelf.
- Omgaan met anderen.
- Grote motoriek.
- Kleine motoriek.
- Spraak- en taalontwikkeling.
- Spelontwikkeling.

3,9 jaar: * Basiskenmerken, betrokkenheid, risicofactoren.

- Omgaan met zichzelf.
- Omgaan met anderen.
- Grote motoriek.
- Kleine motoriek.
- Spraak- en taalontwikkeling.
- Spelontwikkeling.
- Cognitieve ontwikkeling.
- Zelfredzaamheid.
- Ontluikende gecijferdheid.
- Ontluikende geletterdheid.

Aandacht kinderen

We noemen een kind een aandacht kind als het valt binnen de doelgroep definitie van de gemeente met betrekking tot VVE. Ook kinderen met opvallend hoge of lage scores in de Kijklijnen, kinderen met opvallend gedrag en kinderen bij wie een vermoeden is van kindermishandeling, noemen we aandacht kinderen. Zij komen in ieder overleg aan bod en we observeren en registreren ieder halfjaar.

Aandacht kinderen: welke ontwikkelingslijnen observeren we op welk moment:

2,3 jaar: * Basiskenmerken, betrokkenheid, risicofactoren.

- Omgaan met zichzelf.
- Omgaan met anderen.
- Grote motoriek.
- Kleine motoriek.
- Spraak- en taalontwikkeling.
- Spelontwikkeling.

2,9 jaar: * Basiskenmerken, betrokkenheid, risicofactoren.

- Omgaan met zichzelf.
- Omgaan met anderen.
- Grote motoriek.
- Kleine motoriek.
- Spraak- en taalontwikkeling.
- Spelontwikkeling.

3,3 jaar: * Basiskenmerken, betrokkenheid, risicofactoren.

- Omgaan met zichzelf.
- Omgaan met anderen.
- Grote motoriek.
- Kleine motoriek.
- Spraak- en taalontwikkeling.
- Spelontwikkeling.
- Cognitieve ontwikkeling.
- Zelfredzaamheid.
- Ontluikende gecijferdheid.
- Ontluikende geletterdheid.

3,9 jaar: * Basiskenmerken, betrokkenheid, risicofactoren.

- Omgaan met zichzelf.
- Omgaan met anderen.
- Grote motoriek.
- Kleine motoriek.
- Spraak- en taalontwikkeling.
- Spelontwikkeling.
- Cognitieve ontwikkeling.
- Zelfredzaamheid.
- Ontluikende gecijferdheid.
- Ontluikende geletterdheid.

Kind bespreking

In het groepsoverleg bespreken we nieuwe kinderen, geobserveerde kinderen, opvallende kinderen en aandacht kinderen. Tijdens dit overleg staat de ontwikkeling van kinderen centraal en worden acties en doelen voor de komende periode afgesproken. De mentor is verantwoordelijk voor de observatie, voor de voorbereiding van de kind bespreking en voor het contact met de ouders.

Acties kunnen zijn:

- Een gesprekje met de ouders
- Met het VVE-programma werken aan doelen door grote, kleine en individuele groepsactiviteiten
- Ouders adviseren een VVE-indicatie aan te vragen
- Een extra observatie door een collega, de pedagogisch coach, de coördinator of intern begeleider van school
- Raadpleging en/of (tijdelijke) ondersteuning van een ambulant begeleider
- Advies inwinnen via casusbespreking bij consultatiebureau, maatschappelijk werk, logopedie, opvoedondersteuner of Veilig Thuis (met toestemming van ouders)
- Doorverwijzen

Meldcode huiselijk geweld

Bij een vermoeden van huiselijk geweld maken we gebruik van het basismodel meldcode huiselijk geweld.

Hierin staan de volgende vijf stappen beschreven:

1. In kaart brengen van signalen.
2. Overleggen met een collega. En eventueel raadplegen van Veilig Thuis: het advies- en meldpunt huiselijk geweld en kindermishandeling. Of een deskundige op het gebied van letselduiding.
3. Gesprek met de betrokkene(n).
4. Wegen van het huiselijk geweld of de kindermishandeling op basis van de informatie uit stap 1 tot en met 3 af of zij een vermoeden hebben van huiselijk geweld of kindermishandeling. Daarbij bepalen zij met behulp van een afwegingskader of er sprake is van acute of structurele onveiligheid. En bij twijfel altijd Veilig Thuis raadplegen.

5. In stap 5 worden twee beslissingen genomen;
- Is melden bij Veilig Thuis noodzakelijk?
Melden is noodzakelijk als er sprake is van acute of structurele onveiligheid.
  - Is hulpverlening of organiseren (ook) mogelijk?
Hulpverlening is mogelijk als:

De professional in staat is om effectieve/passende hulp te bieden of te organiseren. De betrokkenen meewerken aan de geboden of georganiseerde hulp.

De hulp leidt tot duurzame veiligheid.

Als hulpverlening op basis van een van deze punten niet mogelijk is, is melden bij Veilig Thuis noodzakelijk.

Ouders doorverwijzen naar passende instanties

Als tijdens de kind bespreking wordt besloten dat we ouders gaan doorverwijzen, bespreekt de mentor van het kind dit met hen. Indien nodig heeft de manager hierin een ondersteunende rol. Doorverwijzen kan naar:

- Huisarts.
- Consultatiebureau.
- Logopedist.
- Maatschappelijk werk.
- Opvoedondersteuner.
- Veilig Thuis.

Deze instanties verwijzen indien nodig weer verder door.

Beroepskrachten ondersteunen bij de taak van signaleren en doorverwijzen

De pedagogisch medewerkers van GOO zijn geschoold in VVE en in de Kijk! -methode. Ieder jaar stelt GOO Kinderopvang per medewerker een scholingsplan op. Tijdens de kind bespreking wordt bekeken wie welke actie onderneemt en of hierin ondersteuning noodzakelijk is. De teamleider zorgt hiervoor.

5.8 Pedagogische randvoorwaarden BSO

Wij werken alleen met gediplomeerde pedagogisch medewerkers met minimaal opleidingsniveau PW-3. Dit geldt ook voor onze invalskrachten. Daarnaast hebben onze medewerkers in de loop der jaren vele extra (pedagogische) trainingen/thema-avonden gevolgd, zoals:

- GOO For Fun-trainingen.
- Kinder-EHBO (jaarlijks).
- Teamvaardigheden (onder meer op het gebied van communicatie en feedback).
- Training signalering kindermishandeling.

Ook voor kinderen in de basisschoolleeftijd is elke situatie een leersituatie. Onderstaande voorwaarden, die gelden bij de opvang van kinderen van 0 tot 4 jaar, zijn daarom ook van toepassing op de BSO, uiteraard aangepast aan de leeftijd, het niveau en de ontwikkelingsfase van de kinderen.

- In een huiselijke sfeer is er tijd voor een praatje, eten de kinderen samen fruit en worden plannen gemaakt voor de rest van de dag of middag. Kinderen maken hun eigen keuzes in wat ze willen doen. Soms hebben ze zelf al een idee en soms willen ze eerst weten welke activiteit de pedagogisch medewerker in petto heeft.
- Groepsprocessen en het dagprogramma worden door de pedagogisch medewerkers geobserveerd en bijgesteld.
- De pedagogisch medewerkers sluiten aan bij het spontane leren van kinderen door mee te spelen, te kijken, te luisteren en kinderen te stimuleren samen plezier te maken en elkaar te imiteren.
- Op een stimulerende manier wordt met kinderen gecommuniceerd. De medewerkers spelen mee, ze volgen de kinderen met belangstelling, stellen vragen en daarmee helpen ze plannen te realiseren.

- De houding van onze medewerkers is respectvol naar elk kind. Alle kinderen worden op hun eigen manier uitgedaagd.
- Om kinderen goed te kunnen begeleiden, hebben we een nauwe samenwerking met de vier basisscholen in Beek en Donk. Indien nodig, bijvoorbeeld bij zorgkinderen, vinden gesprekjes plaats tussen school en de BSO. Dit gebeurt alleen met toestemming van de ouders.

GOO For Fun (GFF)

Op de BSO bieden we met GFF een gevarieerd activiteitenprogramma dat kinderen prikkelt hun interesses en talenten te ontdekken en verder te ontwikkelen. GFF richt zich op verschillende thema's zodat alle kinderen zich aangesproken voelen om mee te doen met de activiteiten. We maken hierbij ook gebruik van de materialen van Doenkids.

Denk bij de activiteiten aan thema's als:

- Koken.
- Sport & spel.
- Techniek & kunst.
- Drama & theater.
- Muziek & dans.
- Natuur.

We proberen de thema's zoveel mogelijk te laten aansluiten bij de thema's van de dagopvang, uiteraard passend bij de leeftijd van basisschoolkinderen. De stamgroep krijgt versieringen die aansluiten bij het thema. We streven ernaar om bij ieder thema een activiteit te organiseren met alle kinderen van 0 tot 12 jaar. Oudere kinderen vinden het vaak erg leuk om mee te helpen bij 'de kleintjes'. Onze GFF-activiteiten vinden meestal plaats op de BSO, maar tijdens vakanties is er ook ruimte voor uitstapjes. GFF is geïntegreerd in ons dagritme en zorgt ervoor dat kinderen een breed aanbod krijgen.

5.9 Voedingsbeleid

De kinderen die de dagopvang, het de peuteropvang en BSO bezoeken hebben gedurende de dag verschillende eetmomenten. We vinden het belangrijk samen met kinderen en ouders te investeren in een gezonde toekomst. Tijdens het intakegesprek worden de voedings- en eetgewoontes en het beleid rondom verjaardagen en feesten met de ouders besproken.

Als basis voor een gezonde voeding hanteren we de schijf van vijf. Dat betekent dat we de kinderen dagelijks gevarieerd eten aanbieden uit deze vijf groepen voedingsmiddelen. Zo krijgen de kinderen alle voedingsstoffen binnen die het lichaam nodig heeft.

Ons voedingsbeleid:

- **Gevarieerd aanbod**
We variëren in het aanbod van voedingsmiddelen, dus bieden diverse soorten fruit en groenten, brood, drinken en beleg.
- **Voldoende beweging en niet te veel voeding**
We willen een gezonde basis leggen bij de kinderen. Dat doen we door ze gezonde eetgewoontes aan te leren. Dus voldoende bewegen en niet te veel eten. De basis is elke dag één eetmoment - de broodmaaltijd - en twee momenten tussendoor waarbij iets gegeten en gedronken kan worden. Een standaard onderdeel van de dag is het buitenspelen, zodat kinderen voldoende beweging krijgen en energie verbruiken. Daarnaast bieden we activiteiten waarbij lichaamsbeweging nodig is.
- **Minder verzadigd vet**
We kiezen binnen de opvang zoveel mogelijk voor producten met onverzadigde vetten of zo min mogelijk verzadigde vetten. Denk aan halfvolle-melkproducten en 30+kaas.
- **Veel groenten/fruit en brood**
Kinderen krijgen dagelijks fruit en groente aangeboden. Wat we eten, laten we afhangen van het seizoen. We eten brood met vezels.
- **Veilig met voedsel omgaan**

Veilig eten betekent ook dat gelet wordt op goede hygiëne. We wassen de handen voor elke maaltijd en voordat we het eten bereiden. Daarnaast besteden we veel aandacht aan bederfelijke producten. We bewaren ze koel en voorzien ze na het openen van de verpakking van de betreffende datum.

Voeding gaat niet alleen over eten en drinken. We hebben ook een voorbeeldfunctie in de wijze waarop het eten wordt aangeboden, in het stimuleren van de sociale omgang met elkaar, het aanleren van tafelmanieren en het bevorderen van de zintuiglijke ontwikkeling. Door hier aandacht aan te schenken, dragen we ook op het gebied van voeding bij aan de ontwikkelingskansen:

- **Het bieden van veiligheid en geborgenheid**
We kondigen een eetmoment van tevoren aan, dekken samen de tafel en zingen een liedje voor het eten. Vervolgens wensen we elkaar smakelijk eten. We maken het zo gezellig mogelijk om de eetlust te bevorderen. We eten in een rustige sfeer.
- **Persoonlijke ontwikkeling**
Tijdens het eten zijn er veel leermomenten: kiezen, proeven, ruiken, voelen en tafelmanieren. Daarnaast stimuleren we de spraak- en taalontwikkeling door alles te benoemen en door uit te leggen wat er gebeurt. We benoemen de kleuren van een beker, tellen de borden die op tafel worden gezet en knopen spontane gesprekjes aan. Naarmate een kind ouder wordt, bevorderen we de zelfstandigheid door bijvoorbeeld te stimuleren de eigen boterham te smeren.
- **Sociale vaardigheden**
De eetmomenten zijn bij uitstek een sociale activiteit. Het gaat niet alleen om het eten met elkaar, maar vooral om het onderlinge contact. Kinderen leren rekening met elkaar houden, wachten op hun beurt en samenwerken, elkaar helpen en opruimen.
- **Waarden en normen**
Kinderen imiteren vaak het gedrag dat ze zien. De pedagogisch medewerkers hebben een voorbeeldfunctie in het overdragen van waarden en normen. We leren de kinderen dankjewel te zeggen als ze iets krijgen, alsjeblieft te zeggen als ze iets geven en te wachten met eten tot iedereen iets heeft.

Het voedingsbeleid maakt deel uit van het pedagogisch beleid van GOO. Voor de ouders een partner in opvoeding zijn, dat is ons uitgangspunt. Die rol hebben we uiteraard ook bij het verstrekken van voeding. We vinden het belangrijk om samen te investeren in een gezonde toekomst van de kinderen. Gezonde en volwaardige voeding is onmisbaar voor de groei en ontwikkeling van kinderen. Gezonde voeding betekent gevarieerd en verantwoord eten. Hierbij baseren wij ons op de adviezen van het Voedingscentrum en van voedingsdeskundigen van de GGD. We hanteren de schijf van vijf, Binnen de schijf van vijf zijn er vijf groepen. Elke groep bevat eigen voedingsmiddelen en belangrijke bestanddelen. Hieronder zetten we ze op een rij:

1. **Groenten en fruit.** Daarbij horen de volgende bestanddelen: vitamines, zoals vitamine C en foliumzuur, en mineralen zoals kalium, vezels en bioactieve stoffen.
2. **Brood, pasta, peulvruchten en aardappelen.** De belangrijke bestanddelen zijn: koolhydraten, eiwitten, vezels, B-vitamines, calcium en ijzer.
3. **Zuivel, vlees(waren), vis, ei en vleesvervangers.** De bestanddelen zijn: eiwitten, visvetzuren, mineralen zoals ijzer en calcium, en B-vitamines.
4. **Vetten en olie.** Hierbij horen de volgende bestanddelen: vitamine A, D en E en essentiële vetzuren.
5. **Vocht.** Hierbij hoort de vochtbehoefte, dus water.

Een eetmoment draait in onze ogen niet alleen om het verstrekken van voeding. Het is vooral ook een leer- en sociaal moment waarin ruimte is voor het ontwikkelen van zelfstandigheid en zelfredzaamheid. We hebben hierbij aandacht voor de wijze waarop maaltijden aangeboden worden, de voorbeeldfunctie van de medewerker, het stimuleren van de sociale omgang, het aanleren van tafelmanieren en het bevorderen van de zintuiglijke en de taalontwikkeling.

Feesten en traktaties

Regelmatig worden er binnen de groep feestjes gevierd, zoals verjaardagen, afscheid en op feestdagen zoals Pasen, Kerst etc. Bij een feestje horen rituelen, zoals het toezingen van het kind en ook een traktatie. Het vieren van een feestje is een belangrijke gebeurtenis voor een kind, daarbij staat de beleving van het kind voorop en niet de traktatie. Als een kind jarig is of afscheid neemt dan wensen wij een gezonde traktatie. De pedagogisch medewerkers overleggen

met ouders wanneer het feestje of afscheid plaatsvindt en adviseren ouders desgewenst bij de keuze voor een gezonde traktatie. Als ouders niet kiezen voor een gezonde traktatie dan kunnen we ervoor kiezen om deze niet op te laten eten op de groep, maar de traktatie mee te geven naar huis, zodat elke ouder zelf kan bepalen of en wanneer dit gegeven wordt.

Om privacy redenen is het niet toegestaan om video opnames te maken. Wel mogen er foto's gemaakt worden tijdens de verjaardag van een kind. Door de invoering van de wet Algemene verordening gegevensbescherming, zal tijdens het intakegesprek aan de ouders schriftelijke toestemming worden gevraagd voor de groepsfoto van uw kind, het publiceren van fotomateriaal van uw kind op de website, facebook of Pr- activiteiten. Wij verzoeken ouders dringend om foto's die gemaakt zijn op de locaties niet te verspreiden via social media.

5.10 Open deuren kindcentra

Open deuren betekent letterlijk kinderen meer de ruimte geven door de deuren van de groepsruimtes open te zetten. We spelen in op de individuele behoeftes van de kinderen. De kinderen krijgen de mogelijkheid om bij andere groepen te gaan kijken. De veiligheid en het overzicht met betrekking tot de kinderen worden hierbij uiteraard niet uit het oog verloren. Duidelijke afspraken tussen de pedagogisch medewerkers van de verschillende groepen en tussen de kinderen onderling zijn hier uiteraard van groot belang.

Wat willen wij bereiken met Open deuren?

- Vergroten welbevinden van de kinderen en pedagogisch medewerkers
- Vergroten van de uitdaging voor de oudere kinderen
- Vergroten keus in vriendjes en pedagogisch medewerkers
- Vergroten contact/aandacht voor de (aller)kleinsten

Hoe willen wij dat bereiken?

- Aanbieden van verschillende activiteitenplekken buiten de groep (hal en de gang)
- Creëren van één specifieke speelhoek per groep (b.v. een winkeltje, een bouw/auto hoek, een ruim opgezette huishoek).

Wat betekent open deuren in de praktijk?

Op dinsdag en vrijdag wordt er gewerkt met open deuren de kinderen van de peutergroep kunnen een kijkje nemen en spelen in de kleuterklas en omgekeerd.

5.11 Social media

Social media zijn niet meer weg te denken uit de maatschappij. Bijna iedereen maakt dagelijks op verschillende manieren en om verschillende redenen gebruik van media als Twitter, Facebook, YouTube, LinkedIn en Instagram. In het onderwijs en de opvang speelt privacy een belangrijke rol, daarom hebben wij richtlijnen opgesteld voor het gebruik van social media. Deze zijn terug te vinden in het protocol Social Media van GOO, op te vragen bij de locatie. De social media-platforms bieden natuurlijk ook kansen: we kunnen laten zien dat we trots zijn op onze organisatie en ze kunnen een bijdrage leveren aan een positief imago van GOO en de locaties die daarbij horen. Ook is het positief dat mensen via social media hun stem kunnen laten horen. Social media kunnen helpen bij het beheren van persoonlijke en professionele netwerken, discussie en communicatie bevorderen en kansen bieden om jezelf online te laten zien. Maar het gebruik van social media kan ook onvoorziene en onbedoelde gevolgen hebben. Besef daarom - bij het gebruik van social media - dat berichten de goede naam van GOO en betrokkenen kunnen schaden. Het protocol Social Media van GOO helpt om social media bewust en verantwoord te gebruiken.

6. LOCATIEBESCHRIJVING

Kindcentrum Het Venster is een ontmoetingsplaats voor kinderen, ouders en teamleden. In januari 2015 zijn we gestart met buitenschoolse opvang en in februari 2016 zijn we als kindcentrum gestart met de peuteropvang in een ruimte binnen dit kindcentrum aan Churchill-laan 18 in Gemert. Sinds mei 2018 is daar ook voorschoolse opvang bijgekomen. Samen met de school bieden wij onderwijs en opvang in de vorm van de peuteropvang en buitenschoolse opvang onder één dak. Door opvang en onderwijs op elkaar af te stemmen zorgen we voor optimale ontwikkeling van

kinderen. In kindcentrum Het Venster bereiden we kinderen van 2 tot 13 jaar voor op hun toekomst.

Het gebouw ligt in het centrum van Gemert. De naam Het Venster is gelinkt aan het open karakter van het gebouw waar veel licht binnenvalt. Op loopafstand ligt het kasteel met de mooie laan is een oase in het centrum waar kinderen kunnen wandelen en genieten van de natuur. Winkels en andere voorzieningen, zoals het park, de bibliotheek, de huisarts, de sporthal en BSO- groepen liggen in de directe omgeving op loopafstand.

Op de omliggende speelplaats ligt o.a. een grote zandbak en een klimheuvel en staat een speelhuis waar kinderen kunnen klimmen, klauteren en glijden. Voor de peuters is er een eigen buitenspeelruimte die afgescheiden van het grote speelplein. In het gebouw vind je op de begane grond, direct naast de kleuteringang, de groepsruimte van de peuterspeelzaal en buitenschoolse opvang. In het gebouw ligt op de begane grond de speelzaal, de "kuil", de toiletgroep en het keukenblok. Deze ruimtes kunnen gebruikt worden voor diverse activiteiten binnen het aanbod voor de peuteropvang en buitenschoolse opvang.

Het de peuteropvang heeft een eigen groepsruimte met een keukenblok en verschoningsblok. In deze groep is plaats voor maximaal 16 peuters in de leeftijd van 2 tot 4 jaar. De kinderen komen op vaste dagdelen. Er werken drie pedagogisch medewerkers, die allen VVE- opgeleid zijn.

De BSO beschikt ook over een eigen lokaal met de capaciteit voor maximaal 23 kinderen tijdens de buitenschoolse opvang in de leeftijd van 4 tot 13 jaar.

Het gebouw bestaat uit twee verdiepingen. Op de begane grond gezien vanuit de voorkant van het gebouw. Treft u aan de linkerzijde van het gebouw bij binnenkomst aan uw rechterzijde de Peutergroep/BSO groep. De groep is ruim van opzet naast de peutergroep is een tussenruimte die toegang geeft tot de kleutergroep. Aangrenzend in de tussenruimte is een toiletruimte aanwezig voor kinderen die gedeeld wordt met de kleutergroep. Het verschoningsblok staat in de groepsruimte. Vanuit de tussenruimte is er een trapopgang naar de eerste verdieping. Bij de entree bevindt zich een trapopgang naar de eerste verdieping en ook kunt u hier toiletten vinden, en een toegangsdeur naar de peuterruimte. De groepsruimte is huiselijk ingericht met een grote eethoek, een gezellige zithoek en verschillende speelhoekjes. De groepsruimtes hebben veel speelplekken: op de grond, in de kring en in speciaal ingerichte speelhoeken en aan tafel.

In het gebouw zijn voldoende toiletruimtes aanwezig voor de kinderen. De medewerkers maken gebruik van een aparte personeelstoiletruimte.

Via de peutergroep komt u uit bij de centrale ontmoetingsruimte, de aula/kuil. Deze wordt onder schooltijd gebruikt als leerplein. Kinderen mogen hier in groepjes samenwerken of zelfstandig een taakje maken. Ook wordt de ruimte gebruikt voor vieringen. Vanuit de aula komt u via de hal uit bij de verschillende voorruimtes voor de klassen en aan de zijde waar de onderbouw bevindt is het lokaal van de BSO. Via de hoofdingang is er een trapopgang naar de tweede verdieping. Op deze verdieping zijn 2 leslokalen te vinden waar de groepen 7 en 8 onderwijs volgen. Centraal bevindt zich hier een leerplein waar kinderen in groepjes samenwerken of zelfstandig een taakje maken. Ook bevindt zich op deze verdieping de directiekamers en de ruimtes die gereserveerd zijn voor de intern begeleiders.

Kindcentrum Het Venster bestaat uit 1 peutergroep en 1 BSO-groep. Binnen het kindcentrum zijn 4 vaste enthousiaste pedagogisch medewerkers werkzaam, deze medewerkers worden aangestuurd door de teamleider.

Er wordt binnen het kindcentrum op een sensitieve en responsieve manier omgegaan met kinderen, respect voor de autonomie van kinderen wordt getoond en grenzen worden gesteld en structuur wordt geboden aan het gedrag van kinderen, zodat kinderen zich emotioneel veilig en geborgen kunnen voelen.

Kinderen worden spelenderwijs uitgedaagd in de ontwikkeling van hun motorische -, cognitieve -, taal- en creatieve vaardigheden, om kinderen in staat te stellen steeds zelfstandiger te functioneren in een veranderende omgeving. Kinderen worden begeleid in hun interacties, waarbij hen spelenderwijs sociale kennis en vaardigheden worden bijgebracht, om kinderen in staat te stellen steeds zelfstandiger relaties met anderen op te bouwen en te onderhouden.

Kinderen worden gestimuleerd om op een open manier kennis te maken met de algemeen aanvaarde waarden en normen in de samenleving met het oog op een respectvolle omgang met anderen en een actieve participatie in de

maatschappij. En bovenal vinden we het erg belangrijk dat het kind zich gezien en gehoord voelt, het kind zichzelf mag en kan zijn.

We zorgen ervoor dat de kinderen én ook de ouders zich welbevinden binnen ons kindcentrum. We vinden het belangrijk dat de ouders hun kinderen met een gerust gevoel bij ons achterlaten. Dit proberen we te bereiken door oog en aandacht te hebben voor de wensen van ouders, geven we een goede overdracht wanneer de ouders hun kind(eren) komen ophalen. De basis hiervoor wordt gelegd door een open en directe communicatie tussen de pedagogisch medewerkers en ouders, en ook de teamleider. Er wordt op een respectvolle manier met elkaar omgegaan. Binnen het kindcentrum vinden we het erg belangrijk dat een kind zich gezien en gehoord voelt. Maar ook dat de kinderen worden gezien als ze zijn, we gaan ervan uit dat elk kind uniek is met specifieke eigen karaktereigenschappen, interesses en mogelijkheden. De kinderen vervullen zelf een actieve rol in de manier waarop ze de wereld en de mensen om hen heen ontdekken, wij bieden de kinderen hier ondersteuning in. En zorgen we ervoor dat het kind de wereld op een veilige manier leert ontdekken maar ook zichzelf leert kennen. We vinden het belangrijk dat er op een open manier met de kinderen wordt gecommuniceerd, maar vooral ook dat het kind zichzelf mag zijn, zoals hij is.

Jonge kinderen zijn heel gevoelig voor de omgeving waarin ze verkeren. Ouders beoordelen een groep in eerste instantie ook op het uiterlijk van het gebouw en de sfeer in de groep. Ouders en kinderen willen zich welkom en thuis voelen.

Peuteropvang

De groepsruimte van de peutergroep biedt uitdaging voor het kind, het lokaal is ruim van opzet en gezellig ingericht. In iedere hoek valt wel iets te ontdekken. Er zijn hoekjes gecreëerd zodat de kinderen zelf tot een spel kunnen komen. In het lokaal is een huishoek, bouwhoek, leeshoek, autohoek en speeltafel aanwezig. Bij het bankstel kunnen de kinderen in een kring op krukjes zitten. Vanuit deze kring wordt de dag gestart, worden er samen liedjes gezongen en VVE activiteiten gedaan, na afloop wordt ook weer in de kring de ochtend af gesloten. Daarnaast is er regelmatig een themahoek, waar de kinderen o.a. rollenspellen kunnen spelen aan de hand van het thema of ontdekkend kunnen leren aan de hand van het thema. In de hoeken staat materiaal dat de kinderen zelf kunnen pakken. Regelmatig wordt dit gewisseld, bv. een periode de duplo, afgewisseld met een periode de nopper of blokken. De speelhoeken nodigen uit tot fantasiespel en aan de tafel in de ruimte kan een spelletje worden gespeeld of geknutseld. Daarnaast is ook voldoende ruimte om te bewegen, te dansen en te spelen. In een dichte kast staat ook materiaal dat alleen samen met de pedagogisch medewerker gebruikt mag worden. Op de groep is veel variatie in speelgoed; puzzels, verkleedkleren, poppen, blokken, creatieve materialen enzovoort. Ook is er de mogelijkheid om het speel-leermateriaal uit te wisselen met de overige groepen van de andere locaties. In de groep staat een hoge tafel waar de eet- en drinkmomenten plaatsvinden.

De groepsruimte van Peutergroep Het Venster is huiselijk ingericht met een hoge hoektafel met zitbank. Tegen de muur staat een bank waar de dagopening plaatsvindt de kinderen zitten op krukjes in de kring. De kinderen worden in de zithoek welkom geheten samen met Raai de Kraai. In de hoek van het lokaal is een winkel geplaatst waar de kinderen lekker kunnen spelen.

De kinderen kunnen kiezen uit verschillende spelmaterialen, zo is er een kast waar de auto's, Kapla, en Duplo ligt opgeborgen. De grotere auto's liggen in een grote houten kist. In het midden van de ruimte staan hoge tafels waaraan kan worden gekleurd, geknutseld of gepuzzeld, of waar het fruit-, brood-, drinkmoment plaatsvindt.

In de ruimte staat in de rechterhoek een houten kast waar het ontwikkelingsmateriaal voor de peuters in wordt opgeborgen. De kinderen hebben hier de keus in memoryspelletjes, grote puzzels, spelletjes die de oog-hand coördinatie stimuleren. Ook is er een hoek aanwezig in de ruimte die wat lager ligt dan de vloer, hier kunnen de kinderen zich terug even terugtrekken. Ook kan het aanbod van speelgoed gerouleerd worden met de andere groepen van GOO opvang. De medewerkers zorgen er dagelijks voor dat alle kinderen zich fijn voelen op het Kindcentrum Het Venster weer met een succeservaring naar huis kunnen gaan.

BSO Het Venster

De ruimtes van de groepen zijn ingericht voor de leeftijdsgroep van 4 jaar tot 13 jaar.

De voorschoolse opvang wordt ook verzorgd gedurende de schoolweken vanaf 7.00 uur. De jongste kinderen worden in de klas gebracht en de oudste kinderen gaan aangekomen op school zelfstandig naar de klas. De kinderen worden tot aan de ingang van poort naar school gebracht.

Er wordt een gezamenlijk moment van fruit eten en drinken georganiseerd om het sociale groepsgevoel te versterken. Tijdens dit moment worden grapjes gemaakt, serieuzere onderwerpen besproken, verwachtingen uitgesproken, afspraken gemaakt voor deze dag en verjaardagen gevierd. Na het fruit en drinkmoment wordt er een activiteit aangeboden of gaan de kinderen vrij spelen.

We vinden het belangrijk dat kinderen zich prettig en geaccepteerd voelen in de groep. Kinderen verlaten niet zonder toezicht van een pedagogisch medewerker het schoolterrein.

AANGEPAST:

Versie aangepast:	Door:
Augustus 2021	C.Piers
Oktober 2021	J. Martens
Februari 2022	J. Martens
Mei 2022	J. Martens
November 2022	J. Martens
April 2023	J. Martens
Januari 2024	J. Martens
November 2024	J. Martens
Mei 2025	J. Martens

